

Гіркий присмак кийвського хліба

УНАСЛІДОК НЕЗДОРОВОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ЗАКРИВАЮТЬСЯ ХЛІБОПЕКАРНІ ПІДПРИЄМСТВА

Понад 4 тис. осіб
МОЖУТЬ ОПИНИТИСЯ БЕЗ РОБОТИ

.03

НА ЧАСІ

Чому не укладено нову Генугоду?

На засіданні СПО профспілок визначено позиції сторін щодо розбіжностей, які є каменем спотикання

.07

АКТУАЛЬНО

УСУНЕННЯ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ПРОФСПІЛОК

.11

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Державний контроль у сфері господарювання

.12

№ 33 (703) | 15.08.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

ТЕМА НОМЕРА | В УКРАЇНЦІВ НАДТО ВРАЗЛИВА ПСИХІКА

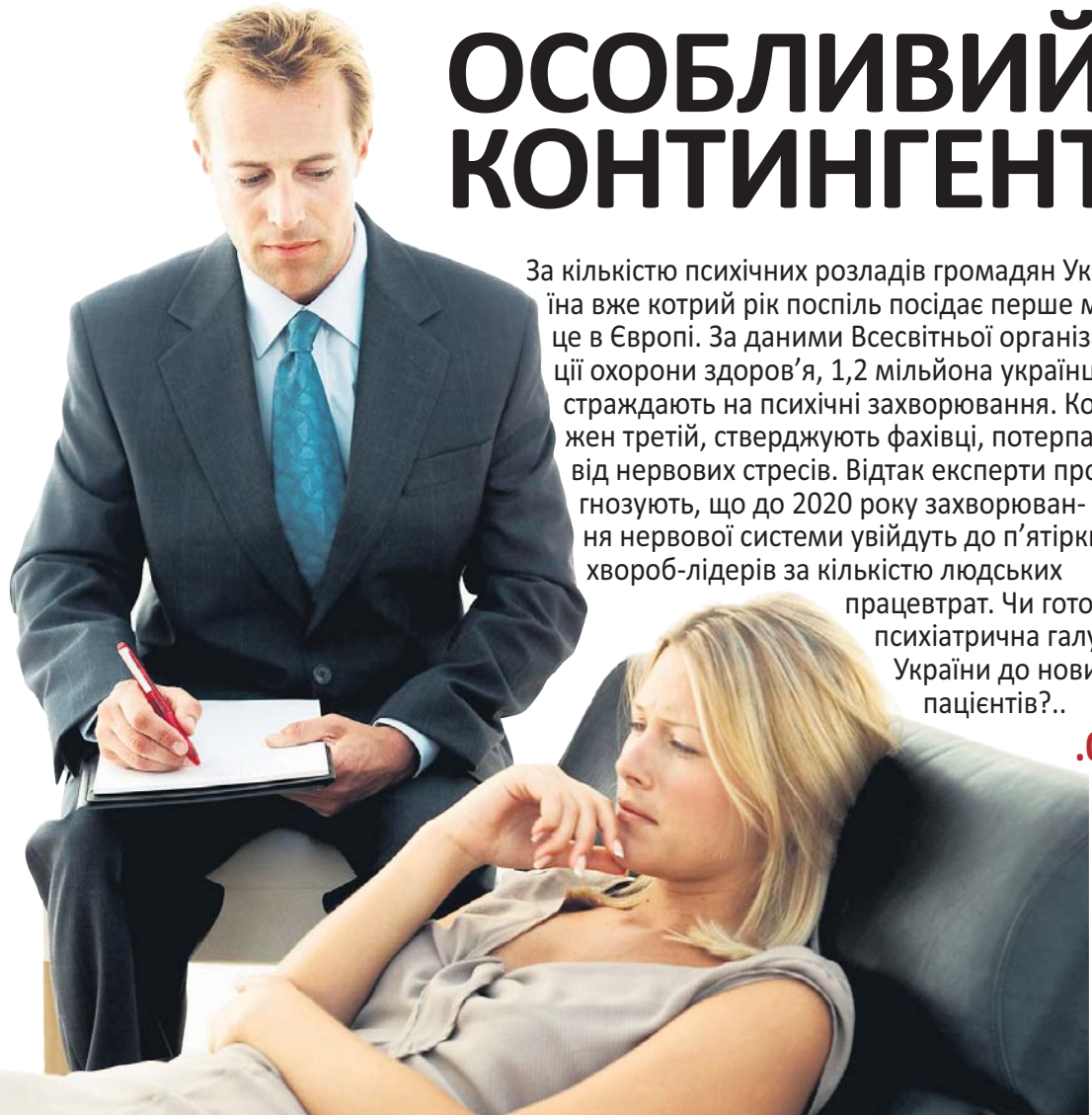
ОСОБЛИВИЙ КОНТИНГЕНТ

КОРОТКО

ВІЗИТ | Перебуваючи у Дніпропетровській області, Голова ФПУ Юрій Кулик разом із головою обласного об'єднання профспілок Віталієм Дубілем 13 серпня провів робочу зустріч із в. о. голови ОДА Анатолієм Крупським і головою обласного осередку Федерації роботодавців Віктором Сергєєвим. **.02**

ОФІЦІЙНО | ФПУ звернулася до Прем'єр-міністра України Миколи Азарова з приводу зростання заборгованості Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності щодо виплат застрахованим особам. **.02**

ДЕРЖБЮДЖЕТ | У рамках соціального діалогу профспілкорою надіслала стороні роботодавців свої пропозиції до проекту Держбюджету України на 2014 рік. У відповідь роботодавці проінформували профспілки про своє бачення окремих напрямів бюджетних витратків. **.02**

За кількістю психічних розладів громадян Україна вже котрий рік поспіль посідає перше місце в Європі. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, 1,2 мільйона українців страждають на психічні захворювання. Кожен третій, стверджують фахівці, потерпає від нервових стресів. Відтак експерти прогнозують, що до 2020 року захворювання нервової системи увійдуть до п'ятірки хвороб-лідерів за кількістю людських працевтрат. Чи готова психіатрична галузь України до нових пацієнтів?.. **.08**

Олексій Романюк: «Перевага виїзних колегій очевидна: краще один раз побачити...» **.05**

ЯК ПОЛІПШИТИ НАШУ ГАЗЕТУ?
долучайтеся до обговорення на нашому сайті www.psv.org.ua

РОБОЧИЙ ВІЗИТ | ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ У ДІЇ

Перебуваючи у Дніпропетровській області, Голова ФПУ, голова НТСЕР Юрій Кулик разом із головою обласного об'єднання профспілок, співголовою обласної тристоронньої соціально-економічної ради Віталієм Дубілем 13 серпня провів робочу зустріч із в. о. голови облдержадміністрації Анатолієм Крупським і головою обласного осередку Федерації роботодавців України, головою обласної тристоронньої соціально-економічної ради Віктором Сергеевим.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, у ході зустрічі сторони наголосили на поступальному розвитку соціального діалогу в області. Ще 1997 року для реалізації конституційних прав і гарантій працівників і власників та забезпечення стабільної соціально-політичної ситуації, запобігання суспільному конфлікту в області було започатковано тісну співпрацю органів виконавчої влади з організаціями профспілок і роботодавців – створено обласну раду соціального партнерства.

Для налагодження соціального діалогу на обласному рівні, відповідно до Указу Президента України, розпорядження голови облдержадміністрації у квітні 2006 року, за погодженням сторін соціального партнерства, створено Дніпропетровську обласну тристоронню соціально-економічну раду, до складу якої з кожної сторони входило по 15 осіб.

Звертаючись до соціальних партнерів, профспілковий лідер, голова НТСЕР зазначив, що зусилля сторін соціального діалогу наперед слід спрямувати на пошук шляхів вирішення соціально-економічних проблем, детинізацію економіки, збереження існуючих та створення нових робочих місць, припинення скорочення працівників на виробничих підприємствах області, прийняття нового Трудового кодексу, укладення Генеральної угоди на новий строк і відповідних регіональних угод, колективних договорів.

«Завдяки співпраці соціальних партнерів забезпечено стабільне зростання рівня заробітної плати працівників області, скорочується заборгованість із виплати заробітної плати та відбувається легалізація робочих місць», – поінформував присутніх Анатолій Крупський.

Вжиті заходи щодо вирішення проблем зайня-

тості в області дали змогу скоротити рівень зареєстрованого безробіття з початку року з 1,8 до 1,5%, працевлаштувати 17 тис. осіб, створити 28,7 тис. нових робочих місць.

Учасники зустрічі обговорили виконання Регіональної угоди між Дніпропетровською облдержадміністрацією, Федерацією організацій роботодавців Дніпропетровщини та профспілковими об'єднаннями області, яку сторони підписали 15 березня 2011 року на період 2011–2013 років, і перспективи укладення угоди на новий термін.

Сторони відзначили, що реалізація Регіональної угоди дає змогу вирішувати не тільки питання соціально-економічного розвитку області за рахунок бюджетного фінансування в рамках державних та місцевих програм, а також вести діалог із бізнесом щодо чіткого дотримання трудового, екологічного законодавства та участі в реалізації важливих для регіону соціальних проектів. Завдання, які містить Регіональна угода, є базовими у ході реалізації Комплексної стратегії розвитку області.

Стан виконання зобов'язань Угоди контролюють

усі сторони, що її підписали. Один раз на півріччя підсумки виконання обласної угоди із соціально-економічних питань розглядаються на засіданнях обласної тристоронньої соціально-економічної ради. Виконання соціальними партнерами положень Регіональної угоди – важлива складова реалізації завдань соціально-економічного розвитку області.

Анатолій Крупський повідомив, що для посилення соціального діалогу органів виконавчої влади та місцевого самоврядування з профспілковими об'єднаннями області розпорядженням голови облдержадміністрації міським головам, головам райдержадміністрацій, представницьким органам роботодавців та профспілок рекомендовано сформувати в містах і районах області на паритетних засадах тристоронні соціально-економічні ради для ведення соціального діалогу, укладення відповідних угод про співпрацю та вирішення питань, що виникають у соціально-економічній сфері.

Представники сторін соціального діалогу домовилися про подальшу тісну співпрацю, наголосивши, що найважливіше завдання профоб'єднань, роботодавців і влади – соціальний і трудовий захист працівників.

17 тис. осіб
ПРАЦЕВЛАШТОВАНО В ОБЛАСТІ З ПОЧАТКУ РОКУ

КРУГЛИЙ СТІЛ

НА ЧАСІ: СФЕРА ЗАЙНЯТОСТІ

Юрій ВОРОНЦОВ

Голова ФПУ Юрій Кулик виступив на засіданні круглого столу з проблемних питань на ринку праці та у сфері зайнятості області. Захід підготувало і провело облас-

не об'єднання профспілок спільно з представниками органів місцевої виконавчої влади. Учасниками круглого столу також були заступник голови облдержадміністрації Станіслав Молоков, голова Федерації організацій робо-

тодавців Дніпропетровщини Віктор Сергеев та ін. Провів круглий стіл голова обласного об'єднання профспілок Віталій Дубіль. У своєму виступі він наголосив, що відповідно до Програми дій Дніпропетровського обласного проф-

об'єднання на 2011–2015 роки профорганізації всіх рівнів своїм пріоритетним завданням вважають вирішення питань, які стосуються життєдіяльності людини праці: забезпечення повної зайнятості, гідної зарплати та належних умов праці.

КОРОТКО

ЗРОСТАННЯ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Федерація профспілок України звернулася до Прем'єр-Міністра України Миколи Азарова з приводу зростання заборгованості Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності щодо виплат застрахованим особам. У телеграмі, зокрема, зазначено, що «реагуючи на численні звернення профспілкових організацій та трудових колективів із

місць, ФПУ вкрай занепокоєна станом зростання заборгованості з виплат застрахованим особам Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності з вини казначейства України. Заборгованість станом на 13 серпня становила 450 млн грн, у тому числі – 160 млн грн виплати по вагітності та пологам. Просимо вашого осередку висловити свою позицію з цього питання».

ДЕРЖБЮДЖЕТ–2014

У рамках соціального діалогу профспілкова сторона надіслала стороні роботодавців свої пропозиції до проекту Державного бюджету України на 2014 рік. У відповідь роботодавці проінформували профспілки про своє бачення окремих напрямів бюджетних видатків.

Слід зазначити, що профспілки, й роботодавці виступають за вдосконалення процедури участі соціальних партнерів у процесі формування Держбюджету та затвердження Регламенту роботи постійно діючої тристоронньої робочої групи з питань проведення консультацій на всіх стадіях бюджетного процесу. Також профспілковою стороною підтримує пропозиції роботодавців щодо передбачення видатків стосовно надання роботодавцям дотацій та компенсацій для забезпечення молоді першим робочим місцем. Поділяючи прагнення роботодавців щодо необхідності певної

бюджетної підтримки розвитку вітчизняного виробництва, слід зазначити, що Держбюджет передусім має виконуватись у частині забезпечення безпосередніх зобов'язань держави перед бюджетними галузями економіки, забезпечення соціального захисту відповідно до законодавчо встановлених державних гарантій, а також бюджетні ресурси мають бути направлені на виконання державних зобов'язань на пріоритетні суспільні потреби. Нині триває робота над проектом Державного бюджету України на наступний рік, Міністерство фінансів України відпрацьовує пропозиції соціальних партнерів.

МАСОВІ АКЦІЇ ПРОТЕСТУ – ЄДИНИЙ СПОСІБ БОРЬБИ З НИЩЕННЯМ ОСВІТИ

На таку тему в інформаційній агенції УНІАН 14 серпня відбулася прес-конференція активу Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України на чолі з головою Олександром Яцунем. Із 1 серпня освітян Києва позбавили 20% муніципальної надбавки. Це означає,

що кожен педагогічний працівник недоотримує від 260 до 360 гривень на місяць. Щоб відновити хоча б мінімальну соціальну справедливість, профспілка освітян Києва оголошує про намір провести 19 серпня багатотисячну маніфестацію під стінами Київської міськради з вимогою поновити виплату муніципальної надбавки.

ЗУСТРІЧ

ДОСЯГНЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ – ПРІОРИТЕТ ДЛЯ ПРОФСПІЛОК

Про актуальні питання діяльності Федерації профспілок України із соціально-економічного захисту людини праці, сприяння досягненню соціальної справедливості в різних сферах суспільного життя розповів Голова ФПУ, голова СПО об'єднання профспілок Юрій Кулик під час зустрічі з представниками регіональних ЗМІ, яка відбулася 8 серпня у прес-центрі ФПУ.

Як повідомив Інформаційно-аналітичний центр ФПУ, Юрій Кулик розповів про взаємодію сторін соціального під час вирішення проблем людей праці. Окрема тема – укладання Генугоди на новий строк. За останній період проведено значну підготовчу роботу, працювала спільна тристороння робоча комісія. З багатьох пунктів цього документа сторони досягли компромісу. Але залишилася низка принципових розбіжностей. «Ми досі не можемо підписати Генеральну угоду на 2013–2015 роки через 11 розбіжностей, – пояснив Голова ФПУ. – Я надіслав листа на адресу Прем'єр-міністра Миколи Азарова та голови Федерації роботодавців України Дмитра Фірташа з пропозицією зібратися разом і вирішити цю проблему».

За словами Юрія Кулика, основне питання, що непокоїть профспілки, – це розмір зарплати в Україні та заборгованість із її виплати. «Зараз мінімальна зарплата становить 1147 грн, а у держслужбовців ще менше, – коментує очільник ФПУ. – Держслужбовці, які працюють, наприклад, у райдержадміністраціях, отримують 1100–1200 грн. Це неприпустимо. ФПУ підготувала та передала до Уряду свої пропозиції щодо подальшого підвищення зарплати працівників як бюджетної, так і виробничої сфери, оскільки її рівень не відповідає нинішнім реаліям».

Юрій Кулик розповів про співпрацю ФПУ з Верховною Радою, Кабміном та Федерацією роботодавців України у питанні законотворчості. Зокрема, він торкнувся питань проекту Трудового кодексу, який зараз перебуває на розгляді у парламен-

ті, але тимчасово відкликаний. Профспілковий лідер зазначив, що зараз ФПУ ретельно працює над удосконаленням методики обчислення прожиткового мінімуму, збереження права власності на майно профспілок, організаційним і фінансовим зміцненням профспілок, розробленням державної програми підвищення престижності праці, організації оздоровлення працівників і членів їхніх сімей, вирішенню проблеми молодіжного житлового будівництва тощо.

Особливу увагу Голова ФПУ приділив питанням охорони праці. «Для Федерації профспілок України, її членських організацій питання охорони праці, захисту та реалізації прав членів профспілок на гідну, а отже, безпечну працю є пріоритетними, – наголосив він. – Якими засобами профспілки домагуються вирішення цих питань? Це насамперед соціальний діалог, а також громадський контроль за безпекою та умовами праці». Юрій Кулик також спинився на питаннях пенсійного забезпечення. «Ситуація зараз критична, кількість працюючих уже зрівнялася з кількістю пенсіонерів. Це негативно позначається на платіжному балансі Пенсійного фонду, призводить до дефіциту його бюджету, – зазначив Голова ФПУ. – Зі свого боку, Федерація категорично не підтримує передачу функцій адміністрування від Пенсійного фонду новоствореному Міністерству доходів і зборів та включення єдиного соціального страхового внеску до Податкового та Бюджетного кодексів України».

У ході зустрічі Юрій Кулик відповів на численні запитання журналістів.

ПРОБЛЕМА

Тетяна КАЧ
голова профкому об'єднання первинних профспілкових організацій ПАТ «Київхліб»

Публічне акціонерне товариство «Київхліб» завжди було найбільшим і найпотужнішим хлібопекарним підприємством Київщини. Понад 80 років столичні хлібокомбінати випікають смачну й шановану покупцями продукцію, якість якої підтверджена міжнародними сертифікатами ISO та НАССР. Нині до складу акціонерного товариства входить дев'ять дочірніх підприємств у Києві та області, на яких трудиться 4700 працівників.

ПАТ «КИЇВХЛІБ»: СИТУАЦІЯ НАВКОЛО ПІДПРИЄМСТВА ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ

За останні два роки в Київській області зведено два нових потужних хлібопекарських підприємства – Перший столичний хлібозавод і ТОВ «Українсько-словенське СП «Київський обласний хлібопекарний комплекс». Після цього на столичному ринку хліба почалася нездорова конкуренція.

Нові підприємства різними способами почали виштовхувати продукцію ТМ «Київхліб» із торговельної мережі у Києві та області. Від продукції «Київхліба» відмовилися потужні ритейлери, серед яких мережі «Сільпо», «Фора», «Експансія». Відтак керівництво було змушене вдатися до непопулярних кроків – почати скорочувати виробничі потужності. Так, у квітні ц. р. припинив роботу БКК, у липні – хлібобулочний цех ДП «ПАТ «Київхліб» «Хлібокомбінат № 12», на черзі приєднання «Хлібокомбінату № 2» і «Дослідного хлібозаводу» до ПАТ «Київхліб» у статусі виробничих цехів.

Заяви високопосадовців про те, що «Київхліб» навісміне доводить до банкрутства власні підприємства, – безпідставні, адже ситуація, що склалася, – результат нездорової конкуренції у галузі.

Про наміри керівництва ПАТ «Київхліб» утриматися на ринку свідчать інвестиції у модернізацію устаткування та запровадження енергозберігаючих технологій, що сприятиме

зменшенню собівартості продукції. Так, минулого року на технічне переобладнання дочірніх підприємств спрямовано 23 млн грн, а за п'ять місяців ц. р. – 5,8 млн гривень. Зокрема, на хлібокомбінаті № 10 відбувається реконструкція лінії з випуску батонів, що дасть змогу збільшити випуск продукції та поліпшити її якість.

За даними «Укрхлібпрому», питома вага газу в структурі витрат ПАТ «Київхліб» становить 4,1% проти 8,5% по галузі. На підприємстві забезпечено соціальний захист працівників: середня зарплата у ПАТ «Київхліб» становить 4138 грн проти 2694 грн по галузі. Профком незмінно вирішує соціально-роботу питань колективу.

Профспілковий комітет ПАТ «Київхліб» обурений укладанням Меморандуму порозуміння між органами виконавчої влади, виробниками хліба та хлібобулочних виробів і закладами мережевих торгівлі, який було підписано з єдиним представником галузі – ТОВ «Українсько-словенське СП «Київський обласний хлібопекарний комплекс» у присутності Прем'єр-міністра Миколи Азарова.

Наміри влади збудувати новий хлібопекарний комплекс на Троєщині ще більше загострюють ситуацію. Адже працівники ПАТ «Київхліб» розуміють, що це призведе до знищення хлібопекарської галузі в Києві. Можли-

во, навіть діятимуть один-два хлібозаводи, а майже 4000 працівників залишаться без роботи, бо обіцяне владою будівництво нового підприємства потребує максимум 400 осіб штату.

Представники трудових колективів ПАТ «Київхліб» іще в липні звернулися до голови Київської міської державної адміністрації Олександра Попова з проханням зустрітись з ними для з'ясування подальшої дії підприємств та їхніх працівників, щоб спільними зусиллями знайти шляхи вирішення кризової ситуації.

На загальноміських зборах представників профспілок м. Києва, які відбулися 1 серпня у Федерації профспілок України, голова КМДА О. Попов пообіцяв провести таку зустріч із представникам трудового колективу ПАТ «Київхліб» наприкінці серпня – на початку вересня ц. р.

Щиро сподіваємося, що ця зустріч відбудеться, міська влада зробить крок назустріч представникам хлібопекарної промисловості Київщини, повернеться обличчям до киян. Адже ПАТ «Київхліб» завжди був надійним партнером столичної влади, великим платником податків до місцевого бюджету, вренті, зберігав соціальний спокій у місті. Сподіваємося на налагодження діалогу та спільний пошук шляхів вирішення проблеми, адже ймовірно закриття більшості дочірніх підприємств ПАТ «Київхліб» може призвести до масових страйків, некерованих акцій непокорі, інших проявів недовіри до влади.

**МАЙЖЕ
4 ТИС.
СТОЛИЧНИХ ХЛІБОПЕКАРІВ
МОЖУТЬ ЗАЛИШИТИСЯ БЕЗ РОБОТИ
ЧЕРЕЗ ЗАКРИТТЯ ПІДПРИЄМСТВ**

ПРОФСПІЛКИ ДОМОГЛИСЯ ПРІОРИТЕТНОМУ ПІДВИЩЕННЮ РІВНЯ ФІНАНСОВОГО ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ, У ВІДПОВІДЬ НА СПІЛЬНЕ ЗВЕРНЕННЯ ФПУ ТА ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ПРОФСПІЛКОВОГО БЮДЖЕТНОЇ СФЕРИ ДО ПРЕМ'ЄР-

міністра України Миколи Азарова щодо занепокоєння загрозою скорочення мережі бюджетних установ і чисельності працівників цієї сфери при реалізації заходів, спрямованих на підвищення рівня фінансового за-

безпечення місцевих бюджетів, Міністерство фінансів України звернулося до керівників робочих груп з оптимізації мережі бюджетних установ з пропозицією включити до складу робочих груп представників ФПУ.

ЛЮКСЕМБУРГ: ПРОФСПІЛКИ ПЕРЕМОГЛИ У ТРУДОВОМУ СПОРІ

Нарешті досягнуто домовленості з керівництвом авіакомпаній щодо укладення колективних трудових договорів працівників авіації. Восени минулого року Конфедерація незалежних профспілок Люксембургу та

Конфедерація християнських профспілок оголосили про суперечку з авіакомпаніями Cargolux і Luxair, які продали свої акції катарським інвесторам. Відтак трудові угоди з працівниками було скасовано. Натомість у нових угодах були

заявлені нижчі зарплати, збільшено тривалість робочих змін і змінено графіки роботи. Представники профспілок зустрілися з керівництвом компанії, аби скасувати не-

прийнятні нововведення. У ході переговорів авіаперевізники погодилися повернути попередні угоди, крім того, працівники матимуть змогу брати участь в ухваленні рішень щодо ефективності роботи компанії.

ФІДЖІ

МКП ЗАСУДЖУЄ ПОГРОЗИ І ЗАЛЯКУВАННЯ ЦУКРОВИКІВ

Профспілка цукровиробників Фіджі, що входить до складу Всесвітньої профспілки харчовиків, і Міжнародна конфедерація профспілок повідомили про проведення таємного голосування щодо санкціонування загального страйку на національних цукрових заводах країни.

Як повідомляють представники профспілки цукровиробників, цукрова корпорація Фіджі, державна організація, яка володіє та керує цукровими заводами, відмовилася вести перемовини з профспілкою, постійно порушує трудові права працівників та ігнорує попередні колективні переговори. Робітникам заводів не підвищували зарплату впродовж семи років, більшість із них перебувають на межі бідності. Натомість представники корпорації провели зустрічі у всіх виробничих колективах, аби залякати членів

профспілки й відмовити їх брати участь у голосуванні. Керівництво корпорації підтримала влада Фіджі. За словами прокурора країни – ініціатора запровадження репресивних законів, які позбавили працівників основних прав, найактивніших профактивістів притримують до злочинців. «Міжнародна конфедерація профспілок засуджує порушення свободи асоціації», – заявила генеральний секретар МКП Шаран Барроу. – «Влада засвідчила зневажливе ставлення до верховенства закону та інтересів громадян».

КОРОТКО

ІРЛАНДІЯ | У Дубліні водії автобусів розпочали безстроковий страйк. Вони протестують проти скорочення фонду зарплати й вимагають від керівництва компанії Dublin Bus щорічну оплачувану відпустку.

ПЕРУ | Медики, які беруть участь у страйку, не пристали на пропозицію уряду збільшити їм зарплату до 535 доларів. Відтак протестні акції тривають. Унаслідок двотижневих протестів співробітників лікарень у країні не надаються медичні послуги і працює тільки «швидка допомога».

ПІВДЕННА КОРЕЯ | Профспілки найбільшого автовиробника Південної Кореї Hyundai Motor Co повідомили, що тримісячні переговори з керівництвом щодо підвищення заробітної плати виявилися марними, тож вони готові вдатися до страйку.

ТУНІС | Найбільша профспілкова організація країни Генеральна спілка трудящих Тунісу вимагає від уряду піти у відставку й передати владу новому кабінету міністрів. У заяві профспілки наголошується, що у разі відмови уряду «розглядатимуться інші заходи впливу».

РОСІЯ | У Москві відбулося засідання робочої групи із соціального партнерства та координації дій сторін угоди при Російській тристоронній комісії. Обговорювалися питання вдосконалення чинного законодавства і правозастосовних процедур у зв'язку із затвердженням Адміністративною радою МОП в листопаді 2012 року рекомендацій уряду Росії. Документ ухвалено за підсумками розгляду скарги Конфедерації праці Росії до комітету зі свободи об'єднання Міжнародної організації праці.

БЕЛЬГІЯ

ПРИВАТИЗАЦІЯ АЕРОПОРТІВ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО СТРАЙКІВ

Профспілка ACV/CSC TRANSCOM з авіації і морського громадського транспорту, членська організація Міжнародної федерації транспортників, оголосила про можливий страйк, якщо під час приватизації аеропортів не буде враховано вимоги працівників. Французька авіакомпанія Egis на початку 2014 року має намір приватизувати бельгійські аеропорти в Остенді й Антверпені. За оцінками Національного банку Бельгії, приватизація торкнеться понад 2300 співробітників.

У червні профспілка дізналася про наміри держави приватизувати регіональні аеропорти, відтак було вжито заходів, аби зберегти чинні стандарти щодо умов роботи та оплати праці. Компанія Egis погодилася на вимоги профспілки. Уряд, у свою чергу, пообіцяв забезпечити роботою працівників, яким не знайдеться місце в компанії Egis. Однак профспілка занепокоєна тим, що організації, які представляють інтереси працівників, не брали участі у переговорах щодо приватизації аеропортів.

Профспілка звернулася до керівництва компанії Egis з ініціативою розпочати перемовини, аби розв'язати основні проблеми до кінця року. Якщо компанія відмовиться, то профспілкова громада готова вдатися до активних дій.

Керівник секції цивільної авіації та сфери туризму Міжнародної федерації транспортників Габріель Мочо Родрігес заявив: «Нині час погодитися з вимогами переговорів зі своїми майбутніми працівниками. Ми сподіваємося, що компанія профспілки, буде досягнуто домовленостей, відтак страйку вдасться уникнути. Та якщо протестні акції відбудуться, то ми підтримаємо профспілку».

КИРГИЗСТАН

НА ЧАСІ – ПРОБЛЕМА НЕФОРМАЛЬНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ

Всеєвропейська регіональна рада Міжнародної конфедерації профспілок спільно з Бюро у справах трудящих Міжнародної організації праці організували на Іссик-Кулі субрегіональну зустріч профспілкових лідерів для обговорення питань неформальної зайнятості. У нараді взяли участь представники Вірменії, Азербайджану, Білорусії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Росії, Таджикистану та України.

Питання неформальної зайнятості актуальні для всіх країн регіону. Профспілкові організації накопили достатній досвід у вирішенні цього питання – від ініціатив із соціалізації та державними установами щодо запобігання тіньовим схемам оплати праці до запровадження організації й представництва працівників «вільних професій». Особливу увагу звернули на

вивчення досвіду роботи галузевих профспілкових структур, у тому числі в сільському господарстві, сфері торгівлі, текстильної індустрії. Під час роботи у групах учасники засідання визначили можливі напрями профспілкової діяльності, виробили рекомендації МОП із запровадження нової норми, яка обговорюватиметься на Міжнародній конференції праці в 2014 і 2015 роках.

Понад 2300 СПІВРОБІТНИКІВ БЕЛЬГІЙСЬКИХ АЕРОПОРТІВ УНАСЛІДОК ПРИВАТИЗАЦІЇ МОЖУТЬ ЗАЛИШИТИСЯ БЕЗ РОБОТИ

РОЗМОВА З ОЛЕКСІЄМ РОМАНЮКОМ, ГОЛОВОЮ ЦК ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА, МІСЦЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ, ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

У Донецьку відбулася виїзна колегія Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства під головуванням віцепрем'єр-міністра Олександра Вілкула. Розглядалися питання підготовки житлово-комунального господарства й об'єктів соціальної сфери до роботи в осінньо-зимовий період 2013–2014 років та погашення заборгованості із заробітної плати у галузі. Про перебіг засідання, а також про те, що нас очікує нинішнього опалювального сезону «Профспілкові вісті» дізналися у голови ЦК профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України, члена колегії Мінрегіону Олексія Романюка.

– Чому колегія виїзна і чому саме в Донецьку?

– Після призначення минулого року міністром Мінрегіону Геннадія Темника практично всі засідання колегії стали виїзними. Так, нинішнього року ми збиралися в Харкові, Вінниці, Севастополі, Львові. А цього разу – в Донецьку.

Перевага такої форми засідань неперечна. Адже краще побачити на власні очі конкретні результати роботи влади, комунальних служб щодо підвищення якості обслуговування, запровадження сучасних технологій у житлово-комунальній сфері, ніж почути про них із трибуни.

У виїзних засіданнях колегії незмінно беруть участь керівники й фахівці територіаль-

Готуй сани влітку!

них державних адміністрацій, місцевих органів влади та самоврядування, комунальних підприємств, профспілковий актив.

Принадно зазначити, що донеччани, які цього разу приймали членів колегії та гостей з усіх регіонів України, добре підготувалися до заходу. Олександр Вілкул вручив 72 родинам сертифікати на квартири в одному з будинків, який звели в рамках державної програми доступного житла. Серед них – працівники охорони здоров'я, освіти, держслужбовці та молоді сім'ї.

Члени колегії та гості ознайомилися із роботою котельні, що на вулиці Іоніна в Донецьку, де працює когенераційна установка з вироблення тепло-

вої та електричної енергії. Завдяки новому устаткуванню взимку котельня спроможна забезпечувати себе електроенергією, а влітку – постачати електроенергію іше трьом котельням міста. За рахунок цього знизиться споживання природного газу, що нині надзвичайно важливо.

Крім того, учасники виїзної колегії мали змогу ознайомитися з роботою дорожніх служб, підприємств із благоустрою та озеленення міста, парку ім. Щербакова тощо.

Донеччина не пасе задніх за виконанням плану з підготовки до опалювального сезону. Вже підготовлено до роботи 56% котельнь і 60% центральних теплових пунктів. Проблема номер один у регіоні – забез-

печення теплом Світлодарська, адже місто енергетиків після масштабної пожежі на Вуглегірській ТЕС опинилося у вкрай складній ситуації. Тепер тут тривають ремонтні роботи, й буде докладено всіх зусиль, аби взимку в оселях мешканців міста було тепло.

– А як готуються до зими в інших регіонах?

– Наразі до опалювального сезону вже підготовлено майже 57% шкіл, 60% дитячих садочків і 56% лікарень.

За інформацією з регіонів, станом на 15 липня комплексно підготовлено до зими 107 981 будинок (52,7% плану). Високими темпами проводиться ця робота у Харківській (56,4%) і Київській (55,8%) областях. Натомість повільно ведуться роботи з ремонту покрівлі у Житомирській (38,9%) і Херсонській (44%) областях, із промивання опалювальних систем – у Запорізькій області (40,4%).

Із запланованих підготувати до роботи майбутньої зими 24 464 котельні станом на середину літа підготовлено 13 188 котельнь (53,9%). До початку опалювального сезону мають замінити 471 км теплових мереж у двотрубному обчисленні, на цей час роботи виконано на 52,9%. Найкраще проводиться підготовка об'єктів теплопостачання до зими у Закарпатській, Запорізькій, Київській, Харківській областях, трохи відстають Волинська і Луганська області.

Готуючись до зими, значний обсяг роботи виконують трудові колективи водопровідно-каналізаційного та дорожньомостового господарств.

Після розгляду цього питання колегія ухвалила жорсткі, на мій погляд, правильні рішення і встановила для обласних та міських державних адміністрацій конкретні терміни завершення регламентних і ремонтних робіт до опалювального сезону. Зокрема, підготувати об'єкти соціальної сфери й отримати паспорти готовності слід до 1 вересня, а підприємствам житлово-комунального господарства – до 1 жовтня 2013 року.

Перевага проведення виїзних засідань сторін соціалізму неперечна. Конкретні результати роботи влади, комунальних служб щодо підвищення якості обслуговування, запровадження сучасних технологій у житлово-комунальній сфері краще побачити на власні очі, ніж почути про них з трибуни.

– Що говорилося на колегії стосовно погашення заборгованості з виплати заробітної плати?

– Розмова виявилася вкрай жорсткою. І це мені особливо імпонує. З початку ц. р. заборгованість із виплати заробітної плати на підприємствах житлово-комунального господарства зменшилася на 6,8 млн гривень, або на 29%. Не мають заборгованості перед працівниками галузеві підприємства у Дніпропетровській, Запорізькій, Київській, Одеській, Рівненській, Хмельницькій, Чернівецькій, Чернігівській областях, у містах Севастополі та Києві. Проте ця статистика не враховує борги з виплати заробітної плати підприємств міського електро транспорту, оскільки вони зараз належать до Мінінфраструктури.

Заборгували зарплату своїм працівникам підприємства водопровідно-каналізаційного та житлового господарств – відповідно 33% та 19% загальної заборгованості. У Черкаській області борги з виплати зарплати з початку року зросли на 312%, у Миколаївській – на 210%.

Виступи окремих керівників держадміністрацій свідчать про те, що місцеві органи влади, керівники підприємств доволі спокійно ставляться до цього ганебного явища. На це міністр Геннадій Темник заявив, що колегія не вислуховує, а заслуговує таких горе-керівників.

Більш жорстку позицію з цього питання займає віцепрем'єр-міністр Олександр Вілкул. У своєму виступі високосадовець зазначив, що кожна затримка з виплати заробітної плати принижує гідність працівника й дискредитує владу. Уряд цього не може допустити.

Вважаю, що за такої позиції та підтримки ми врешті-решт погасимо заборгованість. По-ставлено завдання розв'язати цю проблему до кінця року і її взяла на контроль не тільки галузева профспілка, а й Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

ЧЕРКАЩИНА | ЗАСІДАННЯ

КОНСОЛІДАЦІЯ ЗУСИЛЬ ДЛЯ СОЦІАЛЬНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

За ініціативою Федерації профспілок Черкаської області 23 липня у приміщенні профспілок відбулося засідання робочої групи Черкаської обласної тристоронньої соціально-економічної ради.

У засіданні взяли участь керівництво ОДА та облради, представники обласного об'єднання організацій роботодавців, інших центральних органів виконавчої влади, голови обласних і об'єднаних галузевих профспілкових організацій.

Обговорювалися питання виконання обласної регіональної угоди між облдержадміністрацією, Федерацією профспілок області та обласним об'єднанням організацій роботодавців за 2011–2012 роки та пропозиції до проекту регіональної угоди на 2013–2015 роки.

Присутні зауважили, що завдяки спільним зусиллям сторін соціального діалогу в 2011–2012 роках досягнуто позитивних результатів в розвитку економіки регіону. Вжито низку заходів, спрямованих на зменшення соціальної напруги на ринку праці, зростання доходів, поліпшення умов праці та соціального захисту населення району.

Своє бачення ситуації озвучив голова ФПО Петро Шевченко. Він заявив про чітку позицію профспілки щодо обстоювання інтересів працівників стосовно погашення заборгованості з виплати зарплати, підвищення мінімальної зарплати, функціонування єдиної тарифної сітки тощо.

Разом із тим Петро Шевченко зазначив, що соціальним партнерам поки що не вдалося повністю виконати зобов'язання обласної регіональної угоди. Так, не ліквідовано заборгованості з виплати працівникам зароблених грошей, заробітна плата все ще залишається

на вкрай низькому рівні, не знято напругу на ринку праці. Не подолано практику переведення працюючих на режим скороченого робочого дня (тижня), а складний фінансово-економічний стан деяких підприємств, брак власних обігових коштів, скорочення обсягів виробництва, недостатній рівень бюджетного фінансування окремих галузей економіки суттєво погіршили на соціально-трудовах відносинах.

Крім того, Петро Шевченко запропонував долучити до укладення угоди обласну раду, адже, за його словами, «на Черкащині діє низка програм, затверджених рішеннями обласної ради, тож таку поважну структуру просто необхідно залучити до співпраці». Його пропозиції підтримав президент Спілки промисловців і підприємців області Борис Райков, який відзначив злагоду сторін у рамках угоди та врахування усіх пропозицій.

За словами директора Департаменту праці та соціального захисту населення облдержадміністрації Михайла Солярова, чи не найбільшою проблемою є тіньова зайнятість, яка не лише позбавляє працюючу людину захищеності, а й в цілому негативно впливає на розвиток економіки регіону.

Заступник голови обласної ради Василь Касян наголосив на необхідності нагального вирішення проблем комунальних підприємств, надто тих, які мають заборгованість.

Представники сторін соціального діалогу запропонували робочій комісії узагальнити пропозиції до обласної регіональної угоди та підписати документ на початку вересня. Ухвалення угоди стане ще одним кроком до виконання обласної комплексної програми «Будуємо нову Черкащину» та соціальних ініціатив Президента Віктора Януковича.

ПІДПИСАННЯ УГОДИ

ЖИТЛОВА ПОЛІТИКА

У ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ в присутності керівників членських організацій, профактиву області голова Федерації профспілок області Геннадій Харківський і директор Хмельницького регіонального управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» Любов Богомол підписали угоду про співпрацю. Угода має на меті консолідувати зусилля сторін на реалізацію житлової політики, захист житлових прав громадян області, у тому числі членів професійних спілок. Сторони домовилися сприя-

ти дотриманню прав громадян в органах державної влади та місцевого самоврядування. Запровадження механізмів, спрямованих на вирішення житлових проблем молоді, розвиток пільгового довготермінового кредитування будівництва або придбання жила дасть змогу прискорити забезпечення подолання житлом. У ході зустрічі на запитання профспілкових активістів щодо особливостей реалізації в області програм, ініційованих Президентом Віктором Януковичем, стосовно доступного житла та молодіжного житлового будівництва відповів директор Хмельницького регіонального управління Любов Богомол.

ПІДВИЩЕННЯ ТАРИФІВ

У ПОШУКАХ СПРАВЕДЛИВОСТІ

ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ повідомляє, що Федерація профспілок України занепокоєна тим, що упродовж минулого тижня органи місцевого самоврядування деяких областей ухвалили рішення підвищити тарифи на водопостачання, водовідведення, утримання будинків, споруд і прибудинкових територій. На запит ФПУ Державна інспекція з контролю за цінами повідомила, що в регіонах створено робочі групи з питань перевірки економічної обґрунтованості тарифів на житлово-комунальні послуги. До її складу ввійшли представники Держцінспекції та територіальних відділень Антимонопольного комітету. Прем'єр-міністр Микола Азаров доручив Мінрегіону

розібратися за проблемою підвищення тарифів і взят чітке питання під особистий контроль. За повідомленням Мінрегіону України, керівництво міністерства звернулося до голів облдержадміністрацій із вимогою забезпечити перевірку та аналіз економічної обґрунтованості підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги, скасувати завищені тарифи й привести їх до рівня 1 січня 2013 року. Голова Федерації профспілок України Юрій Кулик рекомендував керівникам територіальних об'єднань профспілок інформувати Держцінспекцію, Мінрегіон або Федерацію профспілок України про дії територіальних об'єднань профспілок щодо відстеження ситуації з тарифами на своїй території та недопущення їх необґрунтованого підвищення.

ЗАКАРПАТТЯ | ВІЗИТ МІНІСТРА

ДИТЯЧЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ

Сергій БАРАНЧИКОВ

У мальовничому куточку Карпат поблизу міста Перечин діє стаціонарний дитячий оздоровчий заклад «Барвінок», що перебуває на балансі Закарпатського обкому профспілки працівників житлово-комуналь-

ного господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення (голова Павло Орос). Цього літа в оздоровничі вже провели свої канікули близько 170 дітей. Під час візиту у Закарпаття міністр екології та природних ресурсів України, куратор області від Уряду Олег

Проскураков разом із головою Закарпатської ОДА Олександром Ледидію побували у «Барвінку». Гості ознайомилися з умовами проживання, харчування дітей, організацією їхнього дозвілля. Програма виховних заходів, що проводяться у закладі, відповідає усім побажанням дітей. Серед улюблених свят – «Козацькі забави», які тривають цілий день. Із початком цього патріотичного свята дітям вітали голова галузевого обкому профспілки Павло Орос, заступник голови Перечинської райдержадміністрації Іван Погоріляк, начальник оздоровчого табору Ольга Барзак. Команди учасники виконували патрі-

отичні пісні, взяли участь у спортивних змаганнях, навіть варили кашу на вогнищі тощо. Голова обкому профспілки Павло Орос зумів залучити до оздоровлення дітей і спонсорів з Німеччини. Меценат Анна Ленгенфельдер – активістка Баварського товариства за власні кошти та кошти інших спонсорів профінансувала оздоровлення понад 40 дітей-сиріт, інвалідів, дітей, позбавлених батьківської опіки, та із малозабезпечених родин. Крім того, діти отримали одяг, взуття, солодощі, інші подарунки, а дитяча профспілкова оздоровнича рада прийняла футбольну сітку для спортивного майданчика.

СПІВЧУТТЯ

Центральний комітет Профспілки працівників освіти і науки України висловлює щире співчуття голові первинної профспілкової організації Київського національного університету імені Тараса Шевченка Володимир Федорович Цвику з приводу тяжкої втрати – смерті матері **Євдокії Іванівни**.

Чому не укладено нову Генугоду?

На засіданні Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок було розглянуто підсумки роботи Спільної робочої комісії для ведення переговорів і підготовки проекту Генеральної угоди на новий строк, а також визначено позиції сторони профспілок щодо розбіжностей, які не дають змогу укласти нову Генугоду.

Консультації сторін і колективні переговори, які тривали понад рік, не сприяли укладенню Генугоди на новий строк через розбіжності сторін (станом на 10.12.2012 до Таблиці розбіжностей проекту Генугоди на 2013–2015 роки віднесено 28 суттєвих зауважень).

Рішенням СПО об'єднань профспілок від 08.01.2013 року визначені найбільш принципові положення, без урегулювання яких профспілкотова сторона вважає неможливим підписання нової Генугоди. Це, зокрема, визначення темпів зростання середньої зарплати в цілому по Україні не нижче ніж на 16%; встановлення у виробничій сфері тарифної ставки (посадового окладу) робітника І тарифного розряду (ТР) у розмірі не менш як 110% мінімальної зарплати; установа переліку та розмірів доплат і надбавок до тарифних ставок, окладів і посадових окладів працівників небюджетної сфери, що мають міжгалузевий характер, на рівні не нижче, ніж у чинній Генугоді; забезпечення щоквартального скорочення грошового розриву в оплаті праці працівників бюджетної сфери до середньої по економіці; щоквартальне зменшення грошового розриву між розміром тарифної ставки (посадового окладу) працівника І ТР єдиної тарифної сітки (ЕТС) і розміром мінімальної зарплати, щоб до 01.09.2014 року забезпечити встановлення базового посадового окладу працівника І ТР ЕТС на рівні мінімальної зарплати, з установавання при цьому відповідних тарифних коефіцієнтів і запровадження доплат; гарантії формування в Держбюджеті видатків на оплату праці держслужбовців в обсягах, передбачених ЗУ «Про державну службу».

Відповідно до прийнятого СПО об'єднань профспілок рішення протягом січня-травня 2013 року проводилися консультації та робочі зустрічі керівників сторін для урегулювання розбіжностей. У результаті за трьох принциповими розбіжностями знайдено компроміс: установлення переліку доплат і надбавок, що мають міжгалузевий харак-

тер; щоквартальне скорочення грошового розриву в оплаті праці працівників бюджетної сфери до середньої по економіці; проведення переговорів при формуванні Держбюджету на наступний рік щодо передбачення видатків на оплату праці держслужбовців в обсягах, передбачених ЗУ «Про державну службу». Також досягнуто компромісу ще за 14 позиціями.

На засіданні Спільної робочої комісії 09.07.2013 року до розбіжностей віднесено 11 позицій, із них 3 – принципові.

Профспілкотова позиція щодо встановлення тарифної ставки (посадового окладу) робітника І ТР із перевищенням мінімальної зарплати на 10% є компромісною. Адже законодавчо встановлена мінімальна зарплата є меншою на 9,2% за розмір фактичного прожиткового мінімуму та не враховує податок із доходів фізичних осіб (15%). Таким чином, 10% перевищення тарифної ставки робітника І ТР мінімальної зарплати могло б нівелювати законодавчу прогалину та продемонструвати соціально відповідальне ставлення бізнесу до людини праці. Початкова позиція сторони роботодавців із питання встановлення тарифної ставки (посадового окладу) робітника І ТР полягала в тому, що його взагалі не має бути в Генугоді, його мають регулювати лише на галузевому рівні та воно має мати рекомендаційний характер для колективних угод, а сам розмір підвищення становити 100,1% (згодом сторона роботодавців підкоригувала цей показник на 100,5%). Профспілки з цим категорично не погодилися. Визначення конкретного розміру тарифної ставки (посадового окладу) робітника І тарифного розряду саме в Генугоді передбачено статтею 11 ЗУ «Про оплату праці».

Розмір перевищення мінімальної зарплати звичайно визначається колективними переговорами. Проте у чинних нині галузевих угодах це перевищення вже становить від 2 до 35% і зменшувати планку досягнутого неприпустимо. Як компроміс, профспілкотова сторона запропонувала встановити у 2013 році тарифну ставку І розряду на рівні 105%

мінімальної зарплати й надалі щорічно визначати розмір її підвищення під час колективних переговорів, але не менше рівня інфляції. Проте цю пропозицію сторона роботодавців не підтримала.

Також не врегульовано питання оплати праці понад 3,5 млн працівників бюджетної сфери, де посадовий оклад (тарифна ставка) працівника І тарифного розряду ЕТС на 25,7% менший за розмір мінімальної зарплати. Середня зарплата спеціалістів органів виконавчої влади, які становлять 74% загальної чисельності держслужбовців, залишається на рівні 2008 року і у 2–2,5 раза менша, ніж в середньому по країні.

Реальними кроками, спрямованими на покращення соціально-економічного становища працівників бюджетної сфери, мало бути кардинальне підвищення розміру базового посадового окладу працівника І ТР ЕТС до рівня мінімальної зарплати та набуття чинності нового ЗУ «Про державну службу», згідно з яким мінімальна ставка (оклад) має встановлюватися на рівні подвійної мінімальної зарплати.

Принципові позиції профспілкової сторони ґрунтуються на тому, що статтею 95 Кодексу законів про працю України та статтею 6 ЗУ «Про оплату праці» передбачено, що тарифна ставка робітника І розряду встановлюється «у розмірі, що перевищує законодавчо встановлений розмір мінімальної зарплати».

Об'єктивно оцінюючи обсяги необхідного фінансування для забезпечення реалізації пропозицій профспілок і поточну економічну ситуацію в Україні, сторона профспілок пропонувала урядовій стороні компромісну редакцію, яка передбачала поетапне скорочення розриву між розміром тарифної ставки (посадового окладу) працівника І ТР ЕТС і розміром мінімальної зарплати, але з обов'язковим визначенням конкретних термінів усунення цього розриву. На жаль, цю позицію не підтримала урядова сторона.

Багато неузгоджених питань стосуються сфери охорони праці. У зв'язку з недостатніми можливостями Держгірпромнагляду забезпечити держконтроль у сфері безпеки та охорони праці на всіх підприємствах зі шкідливими та небезпечними умовами праці

профспілкотова сторона подала до проекту Генугоди пропозиції, спрямовані на забезпечення масового громадського контролю профспілок за дотриманням законодавства про охорону праці, відновлення діяльності правоохоронних органів та посилення можливостей технічної інспекції праці профспілок для запобігання нещасним випадкам і профзахворюванням, що відповідає й інтересам роботодавців. Роботодавцям пропонувалося фінансувати ді-

На засіданні Спільної робочої комісії 9 липня ц. р. сторони звернулися до керівників сторін соціаліагу з пропозицією провести до 15 вересня консультативну нараду з метою визначення можливостей для урегулювання розбіжностей і підписання Генугоди.

яльність техінспекції профспілок у розмірі та на умовах, обумовлених у колективних угодах. Це дало б змогу використати повною мірою можливості підприємств і посилити профілактичну роботу, вберегти їх від економічних втрат унаслідок промислових аварій, запобігти виробничому травматизму. Однак сторона роботодавців не погодилася внести це положення до проекту Генугоди.

Під час переговорів профспілкотова сторона готова була погодитися на компромісний варіант, запропонований стороною органів виконавчої влади, який полягав у тому, що сторони рекомендують внести до галузевих і регіональних угод норми щодо надання допомоги інспекції профспілок із питань контролю за дотриманням законодавства про охорону праці у порядку, визначеному у колективних угодах. Але і цей варіант не погоджено.

Не узгоджено пропозицію профспілкової сторони стосовно щорічного проведення роботодавцем триденного навчання громадських інспекторів з охорони праці зі звільненням їх від роботи та збереженням середньої зарплати, а також щодо заохочення громадських інспекторів профспілок на передбачених колективними угодами.

Під час переговорів сторона роботодавців закликала підтримати її пропозицію стосовно зменшення навантаження на роботодавців

щодо сплати єдиного соцвнеску. Урядова сторона фактично погодилася з такою пропозицією. Проте профспілкотова сторона не може погодитися, аби це питання вирішувалося лише на користь роботодавця. Тому з урахуванням рішення Президії ФПУ від 25.09.2012 «Про позицію профспілок щодо ініціатив інших сторін соціального діалогу в сфері загальнообов'язкового державного соцстрахування» та рішення СПО об'єднань профспілок від 15.10.2012 «Про позицію СПО об'єднань профспілок щодо питань подальшого розвитку системи загальнообов'язкового державного соцстрахування» профспілкотова сторона внесла альтернативну пропозицію, а саме: «Проводити консультації щодо поступового зменшення навантаження на роботодавців по сплаті єдиного соціального внеску після ліквідації дефіциту бюджетів фондів соціального страхування та забезпечення мінімальних гарантій для застрахованих осіб на рівні, передбаченому законодавством, встановлення ефективного механізму щорічного перерахування та осучаснення страхових виплат і пенсій та адекватного підвищення рівня заробітної плати застрахованим особам».

Оскільки компромісу не досягнуто, зазначене питання розгляда-

лося на засіданні НТСЕР 03.07.2013 року. Відтак тристоронній робочій групі з визначення напрямів удосконалення системи загальнообов'язкового державного соцстрахування доручено опрацювати питання щодо зменшення розміру єдиного соцвнеску після докладного об'єктивного аналізу всіх можливих варіантів застосування та моделювання їх впливу у середньотерміновій та довгостроковій перспективі на розвиток ринку праці, зростання фонду оплати праці та трудових доходів населення, зменшення дефіциту пенсійного фонду, створення умов для запровадження медичного соцстрахування та другого рівня загальнообов'язкового накопичувального пенсійного страхування. Тим самим визначено об'єктивність профспілкових застережень із зазначеного питання.

На жаль, урядова сторона не підтримала пропозицію профспілок гарантовано забезпечити реалізацію норм статті 44 ЗУ «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» стосовно відрахування первинним профорганізаціям бюджетних установ цільових коштів на проведення культурно-масової, фізкультурно-оздоровчої роботи в трудових колективах. Її альтернативна пропозиція погіршує чинні колективно-договірні умови з цього питання, тому профспілки відхилили її.

74%
ПРАЦІВНИКІВ
ВИКОНАВЧОЇ
ВЛАДИ МАЮТЬ
ЗАРПЛАТУ У 2–2,5
РАЗА МЕНШУ,
НІЖ У СЕРЕДНЬО-
МУ ПО КРАЇНІ

Paica
Чирваоглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Особливий контингент

За кількістю психічних розладів громадян України вже котрий рік поспіль посідає перше місце в Європі. Таку невтішну інформацію оприлюднила Всесвітня організація охорони здоров'я. За даними цієї поважної організації, 1,2 мільйона українців страждають на психічні захворювання. Кожен третій, стверджують фахівці, потерпає від нервових стресів. Відтак експерти прогнозують, що до 2020 року захворювання нервової системи увійдуть до п'ятірки хвороб-лідерів за кількістю людських працевтрат і випередять серцево-судинні захворювання. Чи готова психіатрична галузь України до нових пацієнтів? Як реалізувати права психічно хворих не лише з медичної точки зору, а й комплексно? Чи готове суспільство сприймати людей із відхиленнями психіки? Над цим розмірковують «Профспілкові вісті».

БУЛО Б СМІШНО, ЯКБИ НЕ ТАК СУМНО

Була собі бабуся. Геть самотня. Увесь вільний час вона воювала з озброєними кажанами, які чомусь уподобали саме її однокімнатне помешкання. Посеред ночі вона зазвичай стукала у сусідські двері, аби ті допомогли винести на смітник купи летючих мишей, які вона власноруч уполювала. Якщо сусіди відмовлялися, то бабуся волала не своїм голосом, що вони розводять антисанітарію в під'їзді.

А тепер запитання: що робити обуреним сусідам? Звертатися до міліції, ЖЕКу чи викликати швидку психіатричну допомогу? «Заяви від громадян щодо поведінки та дій психічно нездорових людей періодично надходять до міліції, – підтверджують правоохоронці. – Відповідно до чинного законодавства ми не маємо права ізолювати, затримувати або жодним іншим чином обмежувати права й свободу громадян, якщо вони не чинять дій, що прямо загрожують життю і

здоров'ю навколишніх, самим собі або чимось майну. Доки вони не виявляють агресії, ми можемо їх тільки вмовляти. Не більше».

То що ж, для того, аби почати лікування людини з нездоровою психікою, треба дочекатися, аби вона спершу спалила двері помешкання непоступливих сусідів чи накинута на них із ножем? Тоді правоохоронні органи матимуть законні підстави передати її в руки лікарів-психіатрів. За чинним законодавством, помістити людину до психлікарні можна тільки за її особистої згоди, заявою родичів чи опікунів або за рішенням суду.

Перші, зрозуміло, такої згоди не дадуть, бо не вважають себе психічно ненормальними людьми. Родичі можуть погодитися на госпіталізацію, але, як свідчить статистика, не завжди в інтересах хворої людини. Залишається третій спосіб – госпіталізація за рішенням суду. Та для цього треба, аби потенційний пацієнт завдав собі або навколишнім якогось каліцтва чи спробував вчинити дії, небезпечні для тих, хто поруч.

«Ситуація з психічним здоров'ям населення – край гостра й серйозна проблема, – коментує професор-психіатр, заслужений лікар України Ірина Спірна. – Медики відзначають стрімке зростання психічних захворювань. Про ефективний захист суспільства від дій психічно хворих ми не можемо говорити, доки не буде внесено змін до законодавчої бази й неодмінно з урахуванням потреб і в інтересах як хворих, так і здорових людей».

СПЕЦИФІКА ГАЛУЗІ

Зважаючи на непросту історію вітчизняної психіатрії, законодавцям доволі складно врегулювати питання «з урахуванням та в інтересах». Україна майже десятиліття залишалася без законодавчого регулювання у цій сфері. Лише 2000 року ухвалено Закон України «Про психіатричну допомогу», який нині потребує серйозного коригування. Про це кажуть і медики, і юристи, й родичі хворих.

Колишній очільник управління охорони здоров'я Львівської ОДА Сергій Федоренко вважає, що галузь потребує серйозного і зваженого реформування. «Упроваджувати реформи треба виключно за європейським досвідом. Галузь специфічна, має свої проблеми. В умовах економічної та моральної кризи кількість психічно хворих збільшується. Вважаю, що сьогодні передчасно скорочувати кількість ліжкомісць цієї категорії хворих. Треба розвивати доступність медичної допомоги для хворих із психічними розладами, проводити профілактику серед людей. Якщо бачимо перші ознаки хвороби, не слід чекати посилення хвороби, а вчасно звернутися до лікаря», – пояснює Сергій Федоренко.

Натомість нам заважають стереотипи про «божевілля», де все так страшно й безнадійно. Дається взнаки колишня правда про психіатричні лікарні, коли за телефонним дзвінком могли госпіталізувати людей, які були неугодні чи то сусідам, чи начальству, чи партійним

Серед загальної кількості пацієнтів психіатричних лікарень і диспансерів люди активного працездатного віку становлять близько 64%

Міністерство охорони здоров'я планує перевірити психіатричні клініки. Зокрема, акцент робитиметься на проведенні первинного психіатричного огляду та госпіталізації в стаціонар без усвідомленої згоди пацієнта, а також наданні психіатричної допомоги недієздатним під час стаціонарного лікування. Окрім того, МОЗ обіцяє запровадити на рівні регіонів дієвий моніторинг за дотриманням у клінічній практиці діагностичних критеріїв Міжнародної класифікації хвороб (МКХ-10).

Тривожні розлади та невротичні депресії становлять 72,2% усіх випадків, коли хворих доправляють до лікарні, психози – 19,2%

посадовцям. Не секрет, що за радянських часів психіатрію використовували для політичних репресій, і за це на початку 80-х років минулого століття міжнародна спільнота психіатрів навіть запропонувала вилучити зі своєї асоціації товариство радянських невропатологів і психіатрів.

Ця сфера медицини була і є надто вразливою. Як свідчить практика, маємо чимало випадків примусової госпіталізації цілком здорової людини, аби, приміром, привласнити її майно, чи вчинити інші злочинні дії. З іншого боку, нерідко без належної допомоги залишають душевнохворих, «аби тільки не зв'язуватися з психом». Така позиція зазвичай призводить до фатальних наслідків, приміром, самогубства хворого чи завдання тілесних ушкоджень членам родини або стороннім людям.

Примусова госпіталізація є доволі сумнівною і викликає багато запитань, адже можлива лише зі слів «очевидців» соціально небезпечної поведінки люди-

ни. Зрозуміло, що примусова госпіталізація – необхідність, яка існує у всіх цивілізованих країнах, але в нашій країні вона іноді набуває край потворних форм. Поліпшення власних житлових умов та отримання спадщини за рахунок «психічно хворих» – найчастіші випадки. Натомість невинуватна госпіталізація і перебування у середовищі психічно ненормальних людей можуть призвести до загострення хвороби та спровокувати її у цілком здорової людини. Саме тому на Заході пріоритет надається амбулаторному лікуванню психічних хворих.

У ЗАМКНеному КОЛІ

Нинішні реалії засвідчують, що пацієнтам психіатричної установи може виявитися кожен. Без жодного перебільшення. Адже сьогодні діагноз «депресія» ставлять кожному другому. Та звертатися по кваліфіковану допомогу не поспішають навіть оптимісти – стримують

дикі забобони про «дурдом», де прив'язують до ліжка, застосовують електрошок, за найменшу провинку надягають гамівну сорочку. Де б'ють смертним босом, тримають у голоді й холоді, а на додачу матимеш на все життя тавро – «псих».

Із зауваженнями щодо своєї роботи психіатри погоджуються, бо працювати доводиться з ризикованим контингентом, а от із приводу гамівних сорочок – принципово не згодні. Кажуть, їх уже давно не виготовляє жодна фірма у світі. Сучасні технології пішли далеко вперед: тепер досить зробити ін'єкцію, аби миттєво заспокоїти хворого. Й забезпечити навколишніх від агресії душевно хворого пацієнта. А от чи захищені ті, котрі добровільно чи з примусу опинилися на лікарняному ліжку спеціалізованої установи? Деякі правозахисники переконані, що права осіб із психічними розладами, гарантовані Законом України «Про психіатричну допомогу», ніхто не захищає. У країні немає правозахисних організа-

цій, що спеціалізуються на таких справах. Посада юриста, який має працювати при психіатричному закладі, зазвичай вільна. На ньому просто економить лікувальний чи профілактичний заклад, тож про вакансію воліють не згадувати. Зазвичай це пояснюють тим, що людина, яка потрапляє до психіатричного закладу, не може адекватно сприймати інформацію: про перебування у закладі, тривалість лікування, медикаментозні заходи тощо. Тож усі ці відомості їй не потрібні. Та й родичі поза стінами лікарні можуть дізнатися будь-яку інформацію.

Лікарі не поспішають брати на себе відповідальність, тож на прохання хворого виписують його й вимагають від родичів письмову згоду, що за подальші вчинки пацієнта медики відповідальності не несуть. Відтак потенційно небезпечна для себе й навколишніх людина, якщо підтвердився діагноз, може робити все, що їй заманеться. Родина, яка поручилася за хворого, має спостерігати, сподіватися, що не стане гірше. І чекати наближення розв'язки. Виходить замкнене коло.

Харківський правозахисник Євген Захаров переконаний, що лише внесенням змін до законодавства справу з місця не зрушити. «Про суспільство, – каже адвокат, – можна судити за його ставленням до психічно хворих. У нас вони – безпорадні, незахищені й нещасні. Медперсонал скорочують, кількість ліжок у лікарнях обмежують, унаслідок чого значна кількість душевно хворих залишається без кваліфікованої допомоги лікарів-психіатрів. Питання набагато серйозніше, аніж видається на перший погляд. Поліпшення економічної ситуації в країні навряд чи сприятиме його вирішенню. Треба всіма силами й способами поліпшувати моральний клімат суспільства. Та для цього потрібні зміни на ментальному рівні».

КОМЕНТАР ВАЛЕНТИНИ ПОЗИНИЧ, РАДНИКА З ПРАВОВИХ ПИТАНЬ ЮРИДИЧНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ АПАРАТУ ФПУ, ЗАСЛУЖЕНОГО ЮРИСТА УКРАЇНИ

Згідно із Законом України «Про психіатричну допомогу» всі пацієнти психіатричної лікарні мають право на роз'яснення мети та причин їх госпіталізації. Геть не всі пацієнти психіатричних лікарень є недієздатними. Лікар може лише висловити власну думку. Але недієздатність пацієнта встановлює суд і видає про це офіційний висновок. У кожному медичному закладі має діяти внутрішня інструкція, яка регулює взаємодію лікарів і пацієнтів. У таких закладах мають бути об-

лаштовані спеціальні стенди, де вписано права та обов'язки хворих і медичного персоналу. Що стосується прав пацієнта, то згідно із ЗУ «Про психіатричну допомогу» у разі порушення прав він може звертатися по допомогу до будь-якої інстанції – від головного лікаря психіатричної установи до органів влади. Якщо не він, то його родичі, наприклад, у випадку з недієздатними пацієнтами, обстоюють його права. Тому це велике перебільшення, що пацієнти психіатричних ліка-

рень перебувають в ізоляції і нікуди не можуть звернутися, якщо їхні права порушуються. Такий пацієнт може написати листа й передати його з відвідувачами. І якщо йдеться про недотримання якихось норм із боку лікаря – етичних чи медичних, скаргу пацієнта обов'язково розглядають. Якщо пацієнт перебуває в психіатричному закладі, це зовсім не означає, що він уже не член суспільства. Навіть у хворих на шизофренію трапляються полегшення,

коли вони добре усвідомлюють, що і як відбувається. І цілком можуть постояти за себе. Отже, навіть людям із психіатричними розладами відкрита дорога до будь-яких державних і судових органів, громадських та правозахисних організацій, де захистять їхні права. Адже якщо права українського громадянина порушено, то для дотримання закону немає значення, чи це звичайна людина, чи той, хто перебуває на лікуванні у спеціальних медичних закладах.

КОЛДОГОВІРНІ ПЕРЕМОВИНИ

ДАВ СЛОВО – ТРИМАЙ

Сергій ЛИЗАНЧУК
Івано-Франківська обл.

Нарешті після майже півторарічних перемовин із профспілкою правління ПАТ «Укрнафта» визнало норму Галузевої угоди щодо темпів зростання середньої зарплати та погодилося внести зміни у колективний договір, підписаний ще 2007 року.

Отож, починаючи із 1 травня 2013 року укрнафтівці можуть сподіватися, що до кінця 2013 рік їхня середня заробітна плата зросте мінімум на 16%.

Принаймні так звучать зобов'язання правління у сфері оплати праці, викладені у п. 2.2.7: «Забезпечити підвищення рівня середньої заробітної плати не менш як на 25% щорічно, виходячи із фінансових можливостей підприємства, але не нижче рівня, встановленого Генеральною угодою (у 2013 році це 16%)». Після закінчення її терміну забезпечувати підвищення рівня середньої зарплати не менш як на 16% щороку до прийняття нової Генеральної угоди».

Слід наголосити, що появі цієї довгоочікуваної норми в колдоговорі товариства передували неодноразові письмові нагадування та вимоги керівництва

Міністерства палива та енергетики України щодо необхідності приведення колдоговорів у повну відповідність із Галузевою угодою, різка критика Центральної ради Укрнафтогазпрофспілки, принципова позиція об'єднаного профкому працівників ПАТ «Укрнафта».

Внесення змін до колдоговорів посилило можливість профорганізацій товариства домогтися підвищення зарплати. А вже тепер у разі недотримання правлінням зобов'язань щодо зростання зарплати на 16% профком має право звертатися до суду або оголосити колективний трудовий спір. Досі законність таких кроків була спірною і тому, незважаючи на неодноразові профспілкові ініціативи у зв'язку з відставанням зростання середньої зарплати у 2011–2012 роках від галузевого нормативу, питання зависало у повітрі, а правління ПАТ

«Укрнафта» уникало відповідальності. До речі, поки невідомо, як і чи буде взагалі виконано це зобов'язання цього року.

Профспілковці сподіваються, що правління усвідомлено пішло назустріч їхнім вимогам і виконає взяті на себе зобов'язання. Втім, ложку дьогтю у цю солодку бочку мрій додає той факт, що керівництво ПАТ «Укрнафта» нині не виконує норм Галузевої угоди. Йдеться про два обов'язкових для виконання пункти. Перший – щодо премій до Дня працівників нафтової, газової та нафтопереробної промисловості, яку досі виплачують в «урізаному» розмірі – 500–1000 грн замість окладу (місячного тарифу). Другий стосується надбавки «за вислугу років» (до 40% розміру окладу), яку не виплачують узагалі.

Приведення колдоговору у відповідність з цими вимогами Галузевої угоди,

яка за ЗУ «Про колективні договори і угоди» мала бути «малою конституцією» для всіх суб'єктів, що перебувають у сфері дії підписантів угоди, було б логічним завершенням відродженого конструктиву в діалозі з профспілкою та ознакою усвідомлення власниками ПАТ «Укрнафта» соціальної відповідальності бізнесу. Проте цього не сталося.

Сподіваємося, що відмову правління довести розмір премій, які виплачують працівникам до професійного свята, до встановленого Галузевою угодою та відродити доплати ветеранам-нафтовикам за сумлінну працю буде переглянуто. Можливо, профспілці треба долучити до цього процесу самих працівників і за допомогою їхніх підписів-вимог поставити питання руба? Тим більше, що українські закони дають можливість це зробити.

БЛІЦ-ІНТЕРВ'Ю

МИКОЛА БУРЯКІВ:

«МИ ЗАВЖДИ ПОВИННІ ШАНУВАТИ ЛЮДИНУ ПРАЦІ»

Олексій ПЕТРУНЯ

Про те, як Організація ветеранів України готується до святкування 75-річчя заснування звання Героя Соціалістичної Праці, Міжнародного дня людей похилого віку та Дня ветеранів праці, про її спільні дії з Федерацією профспілок України в цьому напрямі ми попросили розповісти першого заступника голови Організації ветеранів України Миколу Бурякова.

– Насамперед хочу сказати, що Організація ветеранів України постійно відчуває увагу й турботу з боку ФПУ, з багатьох питань ми працюємо у тісній взаємодії. Ми хочемо спільно підготувати й провести заходи, присвячені 75-річчю заснування найвищого звання трудової відзнаки – Героя Соціалістичної Праці, а також Міжнародного дня людей похилого віку та Дня ветеранів.

– Коли було засновано це звання?

– Відомо, що 27 грудня 1938 року указом Президії Верховної Ради СРСР була встановлена відзнака Героя Соціалістичної Праці. Загалом цього високого звання були удостоєні понад 21 тисяча громадян, із них понад три тисячі – громадяни України. Надаючи великого значення шануванню людини праці, ми виступили з ініціативою широко відзначити 75-річчя цієї дати.

– А як нині держава ставиться до героїв праці?

– На жаль, останнім часом увага й турбота про них значно зменшилися. Ми неодноразово розглядали їхні звернення з проханням про поліпшення медичного та санаторно-курортного обслуговування, вирішення житлових проблем.

– Як виникла ідея широко відзначити 75-річчя знаменної дати?

– Враховуючи велике виховне значення цього звання, необхідність приділити увагу й шанувати ветеранів праці, наприкінці минулого року наша Рада запропонувала на засіданні Президії розглянути питання про підготовку та проведення зустрічі, присвяченої цій даті. Голова Організації ветеранів України, народний депутат Петро Цибенко разом із двічі Героєм Соціалістичної Праці, президентом Національної академії наук України академіком Борисом Патеном звернулися до Президента України з пропозицією оголосити 2013 роком людей праці. На жаль, було прийнято рішення відзначити Рік праці тільки на регіональному рівні.

– А які ваші плани?

– Плануємо провести зустріч ветеранів праці у грудні цього року. Для того, аби якнайкраще підготуватися до цієї події, Петро Цибенко та Голова ФПУ Юрій Кулик домовилися об'єднати зусилля наших організацій. Ми неабияк раді, що перша із запланованих зустрічей – із заступниками Голови та працівниками апарату ФПУ пройшла дуже плідно. Ми обговорили конкретні пропозиції, наприклад стосовно підготовки відеоролика про людей праці, їхній вклад у перемогу у Великій Вітчизняній війні, післявоєнне відновлення народного господарства. Плануємо також спільно з органами соціального захисту та Пенсійного фонду уточнити список Героїв Соціалістичної Праці.

ОСОБИСТІТЬ

ВІДПОЧИНОК, ТУРИЗМ, ОЗДОРОВЛЕННЯ

Валерій МАРЦЕНЮК
Хмельницька обл.

Іван Заграй – знана на Поділлі людина. Понад 30 років він очолює правління ПрАТ «Хмельницькуризм». Іван Михайлович – член президії Федерації профспілок області, заслужений працівник соціальної сфери України. Завдячуючи його зусиллям, у регіоні відмінно організовані відпочинок, туризм й оздоровлення спільчани членів їхніх родин. «В останні роки вирішення цих важливих і вкрай необхідних для мешканців регіону та їхніх гостей питань ми поклали на дочірнє підприємство «Туристсько-екскурсійний центр», яке очолює ветеран галузі Віктор Павлюк», – розповідає Іван Заграй.

Улітку члени профспілок та їхні родини мають змогу відпочити у пансіонаті «Ювілейний», що в Залізному Порту на Херсонщині, а також у Криму. Вже оздоровлено 236 дітей.

Заслугує на увагу плідна робота у цьому напрямі з галузевими обласними профспілковими організаціями, серед яких УДППЗ «Укрпошта», працівників освіти і науки, охорони здоров'я, членські профспілкові організації Хмельницької дирекції «Райффайзен банк Аваль», обласне відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Гостинно відчиняють двері перед туристами та екскурсійними групами сезонний пансіонат Кам'янець-Поділь-

ського та орендована база «Заграва», що в селі Мартинківці Городоцького району. Хмельничани радо вітати туристські групи Київської обласної організації профспілки працівників лісового господарства та Запорізької

обласної організації профспілки працівників освіти і науки. На заміських маршрутах побували 335 туристів, які відвідали такі історичні та культурні центри України, як Львів, Почаїв, Умань, Вінниця, Чернівці.

Усунення порушень прав профспілок

Анна РЕПІЧ
редактор відділу «ПВ»
(За інформацією департаменту
правового захисту апарату ФПУ)

Не виключенням, а швидше ганебним явищем нині стали порушення прав профспілок. Так, за результатами проведеного у 2012 році моніторингу фактів порушення прав і гарантій діяльності профспілок Федерація профспілок України надіслала інформацію Міністерству соціальної політики України. Міністерство, у свою чергу, доручило відповідним органам виконавчої влади перевірити ці факти та вжити заходів для їх усунення. Про результати – у нашому матеріалі.

Для здійснення перевірок було створено комісії, до складу яких увійшли представники профспілок, що діють на підприємствах, а також профспілок та організацій роботодавців обласного рівня, територіальних держінспекцій праці. За інформацією Держпраці України, територіальні органи Держінспекції України з питань праці провели відповідні перевірки за участю профспілок. Органи виконавчої влади повідомили, що низку конфліктних ситуацій вдалося врегулювати, відтак усунуто порушення прав профорганізацій.

Зокрема, під час перевірок встановлено порушення вимог статті 249 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП України) щодо перерахунку на рахунок профспілки членських профвнесків працівників на ДП «Любомльське лісове господарство», ДП «Турійське лісове господарство», в Сосницькому комунально-житловому управлінні, Остерському виробничому управлінні житлово-комунального господарства, на Прилуцькому КП «Прилукигепловодопостачання», ДП «Болевівський лігосп», ДП «Кутське лісове господарство», у Закарпатському верголітному виробничому об'єднанні, ПАТ «Озеленовач», Гарнізонному комбінаті побутового обслуговування Управління торгівлі Чорноморського флоту Російської Федерації та ін.

За результатами перевірок керівникам підприємств винесено приписи про усунення виявлених порушень і складено протоколи про адміністративні правопорушення, які передано на розгляд до суду.

37
ФАКТІВ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ПРОФСІЛОК НА 28 ПІДПРИЄМСТВАХ УСУНУТО У 2012 РОЦІ

Севастопольська міська держадміністрація провела перевірку стану дотримання ЗУ «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» у частині своєчасного перерахування на рахунок профспілки сплачених членами профспілки членських внесків у Гарнізонному комбінаті побутового обслуговування Управління торгівлі Чорноморського флоту Російської Федерації та ПАТ «Озеленовач».

У ході перевірки встановлено, що за наявності письмових заяв працівників, які є членами профспілки, роботодавець не перераховує на рахунок профспілки сплачені ними членські внески відповідно до статуту профспілки, укладеного колективного договору в терміни, визначені договором.

Станом на 22.04.2013 заборгованість щодо перерахувань профспілкових внесків у Гарнізонному комбінаті побутового обслуговування Управління торгівлі Чорноморського флоту Російської Федерації становить 10 052,76 грн, у ПАТ «Озеленовач» – 24 964,33 грн.

Питання дотримання ЗУ «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» в частині своєчасного перерахування на рахунок профспілки сплачених членами профспілки членських внесків у Гарнізонному комбінаті побутового обслуговування Управління торгівлі Чорноморського флоту Російської Федерації та ПАТ «Озеленовач» заплановано розглянути на засіданні Тресторонньої соціально-економічної ради м. Севастополя.

Департамент соціального населення Львівської ОДА 18 квітня ц. р. здійснив комісійний виїзд на ДП «ЛСВУ «Стальконструкція № 137». На підприємстві спостерігається заборгованість із виплати зарплати. Згідно з ухвалою Господарського суду Львівської області від 26.03.2013 щодо цього підприємства порушено провадження у справі про банкрутство. Відтак у міру погашення боргів перераховуватимуться внески.

12 лютого ц. р. було проведено перевірку стану дотримання законодавства про працю. Матеріали пере-

вірки надіслано до правоохоронних органів. За фактом невилплати зарплати розпочато кримінальне провадження.

Неприємна ситуація сталася на КП «Облводоканал» Запорізької облради. Запорізька ОДА поінформувала, що Дедюрин В. М., який виконував обов'язки гендиректора у період з 2 жовтня по 2 грудня 2012 року, порушивши чинне законодавство, заборонив доступ на підприємство голові обласної організації профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення Малигіній Г. А. Окрім того, Дедюрин В. М. заборонив перерахування на рахунок профспілки підприємства сплачених за заявами працівників профвнесків.

Обласна організація профспілки подала позови до Госпо-

Інформація про порушення прав профспілок у 2012 році також надіслано до Генеральної прокуратури України, яка направила її для розгляду та реагування прокуратурам 11 областей, міст Києва та Севастополя. 10 обласних прокуратур надіслали ФПУ інформацію про вжиті заходи.

дарського суду Запорізької області на підприємство щодо перерахування профвнесків і на власника (Запорізьку обласну раду) щодо розірвання трудового договору з в. о. генерального директора згідно зі статтею 45 КЗпП України.

У результаті трудовий договір з Дедюрином В. М. розірвано, в. о. генерального директора КП «Облводоканал» ЗОР призначено Довганчука С. М., у грудні 2012 року підприємство погасило заборгованість із виплати зарплати та перерахувало профвнески. Конфліктну ситуацію між керівництвом та організацією профспілки підприємства вичерпано.

За повідомленням департаменту соціального захисту населення Львівської ОДА, ситуація, що склалася на ПАТ «Львівськелігосп», розглядалася на засіданні районної комісії з питань легалізації виплати зарплати та зайнятості населення, ліквідації заборгованості з виплати зарплати, забезпечення повноти й своєчасної сплати податків та єдиного соц-

внеску, на яке були запрошені голова профкому ПАТ «Львівськелігосп», голова Львівської обласної профспілки автомобільного та сільськогосподарського машинобудування.

За підсумками розгляду надіслано листи до прокуратури Франківського району м. Львова та Територіальної інспекції з питань праці у Львівській області.

Під час перевірки на КП Ічнянське ВУЖКГ та ТзОВ «Техмаш» держінспектору праці та представнику профспілок вчинено перешкоди у діяльності посадових осіб, у зв'язку з чим керівників притягнуто до адміністративної відповідальності відповідно до статті 188-6 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

За інформацією Держагентства лісових ресурсів України, лісгосподарськими підприєм-

ствами створюються умови для здійснення профспілками своїх функцій у сфері захисту трудових і соціально-економічних прав членів профспілок, запобігання конфліктам у трудових колективах, вирішення проблеми зайнятості працівників, погашення або зменшення до мінімуму заборгованості із виплати зарплати працівникам, виконання положень колективних договорів, поліпшення фінансово-економічного стану підприємств. З цією метою створено постійно діючі незалежні комісії для проведення роз'яснювальної роботи, вивчення фактів порушень прав і гарантій діяльності організацій соціалпартнерів, розгляду заяв і скарг працівників.

Водночас окремі підприємства галузі продовжували не перераховувати на рахунок профспілки членські внески. Так, Територіальною держінспекцією з питань праці у Волинській області у квітні ц. р. перевірено 5 підприємств області, а саме: ДП «Турійське лісове господарство», ДП «Лю-

бомльське лісове господарство», ДП «Колківське лісове господарство», ДП «Старовижівське лісове господарство» та ДП «Цуманське лісове господарство».

На ДП «Любомльське лісове господарство» та ДП «Колківське лісове господарство» під час перевірки виявлено факт неперерахування на рахунок професійних спілок членських профспілкових внесків за 2012 рік і січень-березень 2013 року, зокрема на ДП «Любомльське лісове господарство» не перераховано коштів на суму 10 427 грн 76 коп., у тому числі обкому профспілки – 3424 грн 82 коп.; на ДП «Колківське лісове господарство» відповідно 12 527 грн 04 коп., у тому числі обкому профспілки – 4452 грн.

На ДП «Цуманське лісове господарство» станом на 01.04.2013 спостерігалася заборгованість щодо перерахування членських профспілкових внесків до місцевої профспілки у сумі 9909 грн 56 коп., до обкому профспілки – 10 424 грн 79 коп. За період з 1 по 18 квітня 2013 року на цьому підприємстві перераховано до місцевої профспілки 8235 грн і до обкому профспілки – 10 424 грн 79 коп., у зв'язку з чим станом на 18.04.2013 заборгованість до місцевої профспілки становила 1674 грн 56 коп., до обкому профспілки – заборгованості немає.

На ДП «Турійське лісове господарство» не перераховано коштів на загальну суму 3886 грн 45 коп., частково існує заборгованість за січень-березень 2013 р.

Під час перевірки ДП «Старовижівське лісове господарство» встановлено, що на цьому підприємстві у зв'язку з відсутністю у профспілкової організації розрахункового рахунку кошти передавалися готівкою.

За результатами перевірок на цих підприємствах керівникам винесено обов'язкові для виконання приписи, на головних бухгалтерів ДП «Цуманське лісове господарство», ДП «Колківське лісове господарство», ДП «Любомльське лісове господарство», ДП «Турійське лісове господарство» складено протоколи за ч. 1 статті 41 КВпАП, які передано на розгляд до суду.

На розширеному засіданні Президії ЦК Профспілки працівників лісового господарства України за участю першого заступника голови Я. І. Макаруча, яке відбулося 14 березня 2013 року, розглянуто питання щодо своєчасного перерахування підприємствами профвнесків.

Держлісгосп винесло таких заходів: під час укладення контракту з керівниками підприємств передбачено додатковий пункт про недопущення заборгованості зі своєчасного перерахування підприємствами профспілкових внесків і гарантій діяльності організацій соціалпартнерів, розгляду заяв і скарг працівників.

Директорів усіх підприємств попереджено, що в разі невиконання заходів щодо своєчасного перерахування підприємствами профспілкових внесків із ними буде розірвано контракти.

Закінчення читайте в наступному номері «ПВ»

КОМПЕТЕНЦІЯ | РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

? Як здійснюється державний контроль і нагляд за господарською діяльністю суб'єктів господарювання?

Відповідно до статті 19 Господарського кодексу України суб'єкти господарювання мають право без обмежень самостійно здійснювати господарську діяльність, що не суперечить законодавству.

Суб'єкти господарювання підлягають державній реєстрації відповідно до чинного законодавства.

Держава здійснює контроль і нагляд за господарською діяльністю суб'єктів господарювання у таких сферах:

– збереження та витрачання коштів і матеріальних цінностей суб'єктами господарських відносин – за станом і достовірністю бухгалтерського обліку та звітності;

– фінансових, кредитних відносин, валютного регулювання та податкових відносин – за дотриманням суб'єктами господарювання кредитних зобов'язань перед державою та розрахункової дисципліни;

– ціні і ціноутворення – з питань дотримання державних цін на продукцію і послуги;

– монополізму та конкуренції – з питань дотримання антимонопольно-конкурентного законодавства;

– земельних відносин – з питань використання і охорони земель;

– водних відносин і лісового господарства – за використанням та охороною вод і лісів, відтворенням водних ресурсів і лісів;

– виробництва і праці – за безпекою виробництва і праці;

– дотриманням законодавства про працю; за пожежною, екологічною, санітарно-

за господарською діяльністю, їх статусу і загальні умови та порядок здійснення контролю і нагляду визначаються законами.

Незаконне втручання та перешкоджання господарській діяльності суб'єктів господарювання з боку органів державної влади, їх посадових осіб під час здійснення

перевірок його діяльності не пізніше як через тридцять днів після їх завершення, якщо інше не передбачено законом. Дії та рішення державних органів контролю та нагляду, а також їх посадових осіб, які проводили інспектування і перевірку, можуть бути оскаржені у встановленому законодавством порядку.

Усі суб'єкти господарювання, відокремлені підрозділи юросіб, виділені на окремий баланс, зобов'язані вести первинний (оперативний) облік результатів своєї роботи, складати та подавати відповідно до вимог законодавства статистичну інформацію та інші дані, визначені законом, а також вести (крім громадян України, іноземців та осіб без гро-

Органи державної влади й посадові особи під час інспектування та перевірки діяльності суб'єктів господарювання мають дотримуватися вимог законодавства.

гігієнічною безпекою; за дотриманням стандартів, норм і правил, якими встановлено обов'язкові вимоги щодо умов здійснення господарської діяльності;

– споживання – за якістю і безпекою продукції та послуг;

– зовнішньоекономічної діяльності – з питань технологічної, економічної, екологічної та соціальної безпеки.

Органи державної влади та посадові особи, уповноважені здійснювати держконтроль і нагляд

ними державного контролю та нагляду забороняються.

Органи державної влади, посадові особи зобов'язані інспектувати та перевіряти діяльність суб'єктів господарювання неупереджено, об'єктивно й оперативно, дотримуючись вимог законодавства, поважаючи права та законні інтереси суб'єктів господарювання.

Суб'єкт господарювання має право на одержання інформації про результати інспектування та

мадянства, які провадять господарську діяльність і зареєстровані відповідно до закону як підприємці) бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із законодавством. Забороняється вимагати від суб'єктів господарювання, відокремлених підрозділів юридичних осіб, виділених на окремий баланс, подання статистичної інформації та інших даних, не передбачених законом або з порушенням порядку, встановленого законом.

ПРАВОВІДНОСИНИ

ГОСПОДАРСЬКІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ: УМОВИ ВИКОНАННЯ

? Які нормативні акти регулюють загальні умови виконання господарських зобов'язань і як їх виконує третя особа?

Відповідно до статті 193 Господарського кодексу України суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин мають належно виконувати зобов'язання відповідно до закону та інших правових актів, договору, а за відсутності конкретних вимог щодо виконання зобов'язання – відповідно до вимог, що у певних умовах звичайно ставляться.

До виконання господарських договорів застосовуються відповідні положення Цивільного кодексу України з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом. Кожна сторона має вжити усіх заходів, необхідних для належного виконання зобов'язання, враховуючи інтереси другої сторони та забезпечення загальногосподарського інтересу. Порушення зобов'язань є підставою для застосування господарських санкцій, передбачених цим Кодексом, іншими законами або договорами.

Застосування господарських санкцій до суб'єкта, який порушив зобов'язання, не звільняє його від виконання зобов'язання в натурі, крім випадків, коли інше передбачено законом або договором, або управнена сторона відмовилася від прийняття виконання зобов'язання.

Управнена сторона має право не приймати виконання зобов'язання частинами, якщо інше не передбачено законом, іншими нормативно-правовими актами або договором, або не випливає із змісту зобов'язання. Зобов'язана сторона має право виконати зобов'язання достроково, якщо інше не передбачено законом, іншим нормативно-правовим актом або договором, або не випливає зі змісту зобов'язання.

Зобов'язана сторона має право відмовитися від виконання зобов'язання у разі неналежного виконання другою стороною зобов'язань, що є необхідною умовою виконання. Не допускаються одностороння відмова від виконання зобов'язань, окрім випадків, передбачених законом, а також відмова від виконання або відстрочка виконання з мотиву, що зобов'язання другої сторони за іншим договором не було виконано належним чином.

Управнена сторона, приймаючи виконання госпзобов'язання, на вимогу зобов'язаної сторони має видати письмове посвідчення виконання зобов'язання повністю або його частини.

Відповідно до статті 194 Господарського кодексу виконання госпзобов'язання може бути покладено в цілому або в частині на третю особу, що не є стороною в зобов'язанні. Управнена сторона зобов'язана прийняти виконання, запропоноване третьою особою – безпосереднім виконавцем, якщо із закону, господарського договору або характеру зобов'язання не випливає обов'язок сторони виконати зобов'язання особисто. Неналежне виконання зобов'язання третьою особою не звільняє сторони від обов'язку виконати зобов'язання в натурі, крім випадків, передбачених частиною 3 статті 193 Господарського кодексу.

Кожна сторона має вжити усіх заходів, необхідних для належного виконання нею зобов'язання, враховуючи інтереси другої сторони, та забезпечення загальногосподарського інтересу.

ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ

ДИСКРИМІНАЦІЯ ПІДПРИЄМЦІВ

? Чи є дискримінацією заборона керівництва міської влади на створення нового підприємства?

Відповідно до ст. 63ЗУ «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» дискримінацією суб'єктів господарювання органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю визнається:

– заборона створення нових підприємств чи інших організаційних

форм підприємництва в будь-якій сфері діяльності, а також встановлення обмежень на здійснення окремих видів діяльності, на виробництво певних видів товарів, що призвели або можуть призвести до обмеження конкуренції, примушення суб'єктів господарювання до вступу в асоціації, концерни, міжгалузеві, регіональні та інші об'єднання підприємств, а також до пріоритетного укладання договорів, першочергове поставки товарів певному колу споживачів, прийняття рішень про централізованій розподіл товарів, що призвело або може призвести до монопольного

становища на ринку; – встановлення заборони на реалізацію товарів з одного регіону республіки в інший;

– надання окремим суб'єктам господарювання податкових та інших пільг, які ставлять їх у привілейоване становище щодо інших суб'єктів господарювання, що призвело або може призвести до монополізації ринку певного товару, обмеження прав підприємців щодо придбання та реалізації товарів;

– встановлення заборони чи обмежень щодо окремих суб'єктів господарювання або груп суб'єктів господарювання. Дискримінацією визна-

ється також укладення між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю, а також між цими органами та суб'єктами господарювання угод, а також надання цими органами повноважень фізичним чи юрособам для провадження дій, передбачених пунктом 1 цієї статті.

Законодавчими актами України можуть бути встановлені винятки із положень цієї статті з метою забезпечення національної безпеки, оборони, суспільних інтересів.

Свято Маковія, або Медовий Спас

Анна РЕПІЧ
редактор відділу «ПВ»
Фото автора

Маковія (також Перший Спас, Спас на воді, Медовий Спас) – народна назва православного свята Винесення чесних дров Животворящого Хреста Господнього, або Свято Всемилощивого Спасу та Пресвятої Богородиці, яке відзначають у перший день Успенського посту 14 серпня. Цього дня святкується також день семи Святих Мучеників Макавеїв, або, як кажуть у народі, Маковія.

Свято Маковія – одне з найпоетичніших і найшанованіших в Україні. Цього дня у церквах святять воду, квіти й мак. Усі йдуть до церкви з букетами квітів, в яких обов'язково проглядаються голівки маку. Такий букет називають «маковійчик», або «маковійка», і в ньому можуть бути чорнобривці, жоржини, айстри, гвоздики, барвінок, а також різні пахучі трави.

Напередодні Маковія у Національному музеї народної архітектури та побуту України Пирогово відбулося Свято квітів. Кияни та гості столиці стали учасниками давніх

традиційних українських обрядів: власноруч виготовляли обрядові букети – «маковійчики», водили хороводи довкола традиційного символу свята – Маковія, а також взяли участь у конкурсі на кращий букет. Усі охочі залюбки ласували стравами традиційної української кухні: коржами з маком і медом, варениками та пирогами з маком тощо. Фольклорні колективи з Київської та Житомирської областей виконали для гостей чудові українські народні пісні.

НЕЗРІВНЯНИЙ ВАТЕЛЬ

Їжа може не лише приносити насолоду, а й... убивати. Йдеться про отруєння, так би мовити, відповідальністю, професіоналізмом і «честю

мундира». Кращі кулінари світу й досі хвилюються, згадуючи ім'я французького кухаря й дворецького Франсуа Вателя, котрий спеціалізувався на обслуговуванні вищих персон Франції. Останнім його господарем був принц Конде. Колишній фронт, який будь-що бажав повернути прихиль-

ність «короля-сонця» Людовика, свого брата, нарешті дочекався королівської гостини в Шантільї. Це був відповідальний прийом, і Конде розраховував на виняткові здібності Вателя, котрий уже неодноразово довів на найкращих гостинах свій неперевершений талант дизайнера, розпоряд-

ника й кухаря. «Якщо говорити про їжу, то я потрапила до раю!» – казала колись відома мадам Монпансьє, побувавши на одному з прийомів, улаштованих Вателем. Тож нині Ватель не спав однадцять ночей, продумав усе до дрібниць, повністю підготував замок до візиту. Перший

день був незабутнім. А другий розпочався з трагедії: Франсуа Ватель наклав на себе руки, тричі простромивши собі груди шагою. Королю офіційно доповіли, що Ватель скоїв самогубство через те, що йому вчасно не привезли свіжої риби для приготування улюбленої страви його величності.

Людовика зворушила така відданість, і він щиро дякував Конде, висловлюючи йому глибокі співчуття через втрату незамінного працівника. Тим часом французькі кінематографісти подарували світові фільм із таким сюжетом, де Вателя, як завжди, пречудово зіграв Жерар Депардє.

НОТАТКИ НА СЕРВЕТЦІ

У ШОЦІ ВІД АРТИШОКУ

Кумедно, але іноді люди плутають анчоуси (рибка) з артишоками (рослина) й довго пригадують, що ж таке калерси. Втім, справді, слід бути гурманом і поціновувачем, аби при нагоді спокійно розпорядитися такими видами їжі.

Візьмімо артишок (назва приблизно перекладається як «соснова шишка»). Начебто нічого особливого: багатолітня трав'яна рослина сімейства астрових, схожа на парило, хоча її прикрашають не реп'яхи, а такі собі головки-пуп'янки. У кулінарії застосовують і молоді квіткові бруньки, що не розпустилися і містять чимало м'ясистих лусочок, і пізніший «варіант» – шишки. Невеликі за розміром шишки ідеальні для закусок, пише kedem.ru, артишоки більшого розміру тушкують і смажать. У сирому вигляді артишок нагадує смак незрілих волоських горіхів, тож свіжу серцевину нарізають тоненькими скибочками й додають до салатів. Чудово пасують такі скибочки й до рисових страв, приміром, до італійського ризотто. До речі, вважається, що вперше артишок почали культивувати в Італії, де він швидко набув популярності. А от великий Гете (за тим самим джерелом) таке захоплення смаковими якостями артишоку не поділяв і у своїй праці «Подорож Італією» зауважив, що, мовляв, «...ці селяни їдять будяки». Так чи інакше, але нині артишоки вирощують по всій Південній Європі й у Америці (Каліфорнія). Італійці, іспанці й французи воліють вживати зовсім молоді рослини, коли серцевина ще не сформувалася й артишок можна з'їсти геть увесь. При цьому кожна країна може похвалитися різноманітними стравами власного винаходу.

Та, мабуть, найцікавіше, що артишок не лише приємний на смак, а й справжній цілитель, оскільки містить багатющий й збалансований набір вітамінів і мінералів. У Давній Греції сік артишоку витирали в голову, рятуючись від облісіння; на наших теренах стародавні лікарі рекомендували його хворим на подагру й жовтуху. Сучасна медицина стверджує, що екстракт з артишоку чудово очищує печінку й нирки, є добрим заміником крохмалю при діабеті. Препарати з цієї рослини застосовують у лікуванні атеросклерозу, деяких видів алергії, вони сприяють зниженню рівня холестерину в крові. Сік артишоку, змішаний із медом, використовують при стоматитах, тріщинах на язичку. А, скажімо, в'єтнамці залюбки смакують дієтичний чай, який має гарний аромат і припиняє запальні процеси слизової оболонки.

Зрештою, артишок заслуговує й на романтичну презентацію: його гарні бузкові, рожеві, малинові й сині квіти можна використати для оздоблення святкового столу.

ЗНАЙОМИЙ НЕЗНАЙОМЕЦЬ | ПО СМАКОТУ – ДО ІТАЛІЇ!

TIRA MI SU

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Усе правильно: саме з трьох слів складається назва багатьма улюбленого десерту, котрий, хоч називай його «просто» тірамісу, хоч похизуйся знанням італійської, однаково неперевершено смачний. Навіть якщо приготований... неправильно. І яка ж то промовиста назва! Адже tira mi su означає «вознеси мене» чи «підніми мене». Італійці стверджують, що мається на увазі емоційний стан, що назву можна прочитати як «забезпеч мені добрий гумор». Проте зовсім не жартівливий сайт vremyaest.su навіть і без солодкого не відмовляє собі в доброму гуморі й стверджує, що за іншою версією тірамісу, як ласощі, що збуджують (кава плюс шоколад), традиційно вживали чоловіки й жінки перед любовними побаченнями – звідси й назва, що, як не крути, а звучить дещо двозначно.

Але все по порядку. Передусім, як виявилось, тірамісу – стовідсотково італійська страва, як-от піца чи спагеті. Вперше славетний десерт приготували на півночі Італії, причому мало не випадково. Нібито великий герцог Тосканський Козімо II Медичі, відомий шанувальник солодкого, вирушив із візитом до сусідньої Сієни. Місцеві кухарі, бажаючи догодити високому гостю, виявили фантазію і створили нову солодку страву, пояснивши, що це, мовляв, zuppa del duca (суп герцога). Великий герцог, за переказами,

був у такому захваті, що з'їв усе до останнього шматочка, а рецепт поїв до рідної Флоренції, бо вже не мислив свого раціону без такого «супу». Доволі швидко з'ясувалося, що не лише він. Адже Флоренція, столиця герцогів Медичі та Італійського королівства, як відомо, була тоді центром мистецтва, «меккою» поетів, художників, скульпторів. І як трохи пізніше у Франції сталося з абсентом, так в Італії, дещо раніше, тірамісу сієнських кондитерів пережив вибух популярності, бо саме з

Марно пояснювати, що таке тірамісу, й порівнювати його з ніжним тортом, пудингом або суфле. Це «щось» легке, невагоме (eda-server.ru)

емо, що чимало страв, часто давнього походження, мають свою, сказати б, літописну історію – ким була винайдена, як, коли й завдяки кому поширювалася світом. А тут хіба трохи туману й трохи конкуренції. Приміром, 2006 року одна американська газета опублікувала інтерв'ю із кондитером на ім'я Кармінанто-ніо Іаннаконе, котрий стверджував, що саме він винайшов тірамісу й роками готував його у пекарнях міста Тревизо. Нарешті сплигло й дещо зовсім уже не романтичне: мовляв, італійці додумалися до створення тірамісу, обмокуючи серцевину печиво в каву, а пізніше здогадавшись додавати в тістечко лікер і сир. І знайшлося чимало, скажімо так, експертів, котрі запевняють, що в старовинних італійських рецептах немає нічого, що схоже на тірамісу, його вигадали недавно й «замаскували» під традиційну страву зі столітньою історією, аби привернути до нього увагу.

ТРИ «КИТИ» ІТАЛІЙСЬКОГО УСПІХУ

Що правда – те правда: склад італійського тірамісу – унікальний, і хоча в наш час ці ласощі відомі всьому світу, за справжнім мистецтвом слід таки вирушити до сонячної Італії.

Адже основа десерту – щонайсвіжіший сир маскарпоне, котрий виробляється лише в Ломбардії. З коров'ячого молока одержують високоякісні вершки, а з них – унікальний сир, щось середнє між масною сметаною й вершковим маслом. Продукт має тонкий аромат, ніжний неповторний смак і... багато калорій. Наступний компонент справжнього тірамісу – савойарді,

легке печиво з білка, борошна й цукру у формі трубочок. А квінтесенція десерту – вино марсала, вельми популярне в кондитерів поряд із лікером,

ромом і коньяком. Виробництво цього «кулінарного вина» розпочав 1773 року на Сицилії, поблизу міста Марсала, такий собі Джон

Вудхаус, ліверпульський купець, пише rey.narod.ru. Він прагнув створити напій, котрий нагадував би популярні в Англії мадеру й херес. Тож до смачного місцевого білого вина (400 літрів) додав бренд (32 літри) й одержав пречудовий результат! Своєю чашу це вино гідно поцінували «морські вовки» адмірала Нельсона, та й він сам. Тож забезпечили напою всесвітню славу. Якість вина донині не підлягає сумніву, при цьому, чаклуючи над марсалою, італійські винороби використовують різноманітні добавки, котрі надають вину банановий, апельсиновий, мандариновий чи кавовий смак.

СПОРТ

ОЛЬГА ХАРЛАН ЗДОБУВАЄ ДВА «ЗОЛОТА» ЧС

Ольга Харлан стала однією з головних героїнь чемпіонату світу з фехтування, що днями фінішував у Будапешті. Олімпійська чемпіонка, багаторазова чемпіонка Європи вперше у кар'єрі здобула індивідуальне «золото» світової першості у шаблі, вигравши у півфіналі перемогу в олімпійській чемпіонки лондонських Ігор-2012 Жюнь Кім (15:14), а у фіналі в напруженому двобої здолавши росіянку Катерину Дяченко (15:12). Згодом Ольга разом з подругами по збірній Галиною Пундик, Оленою Вороніною та Аліною Комащук стала ще й чемпіонкою світу в командній першості. Причому Харлан спочатку несподівано двічі програвла суперницям, в останньому бою українка удар за ударом скорочувала перевагу росіянок в рахунку, допоки не завдала запівітного удару, який приніс їй та команді звання найсильніших шаблісток планети (45:44).

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ ЗАВОДУ НЕ ПАДАЄ ДУХОМ

КРИЗАМ УСУПЕРЕЧ

Попри непросту економічну ситуацію в державі, трудовий колектив Публічного акціонерного товариства «Кременчуцький колісний завод» ніколи не падає духом. На підприємстві не припиняється соціальна робота, вирує культурне й спортивне життя.

Микола ТАРАСЕНКО
спеціально для «ПВ»

Недавно на підприємстві розіграли Кубок з міні-футболу, який традиційно організували адміністрація та профспілковий комітет. Змагання відбувалися на облаштованому силами підприємства спорткомплексі «Юність», де залюбки з користю для здоров'я проводять дозвілля як заводчани, так і мешканці мікрорайону. Спорткомплекс є частиною соціальної інфраструктури, про яку колісний дбає та розвиває попри всі кризи, адже людський фактор і пі-

клування про трудовий колектив для керівництва та профспілкового комітету підприємства – над усе.

На волювальників – працівників підприємства та містян, які відвідали матч кубка, чекав насичений і цікавий футбольний турнір. Адже заводський Кубок з міні-футболу завжди відзначається непростим суперництвом та яскравими моментами. Як зазначив голова цехового комітету РВ-ЦРО Євгеній Коваленко, у турнірі взяли участь команди цехів № 2 та № 3, цеху фарбування, дільниці причепів, збірна корпусу допоміжних цехів (КДЦ) та ПрАТ «Обод». Цікаву гру показали всі команди, але переможець, як відомо, лише один.

Початок розіграшу кубка запам'ятовується надпруженим матчем, у якому зустрілися команди цеху № 3 та дільниці причепів. У першому таймі зустріч мала рівний характер, і лише у другій половині гри «цеховики» зуміли дотиснути команду дільниці причепів – 4:1. Ця перемога започаткувала переможну ходу цеху № 3 до головного трофея турніру – команда обіграла цех фарбування (6:1), цех № 2 (11:0), ПрАТ «Обод» (6:3) і КДЦ (3:0). Тож цех № 3 загалом не втратив жодного очка й заслужено триумфував на змаганнях.

Збірна дільниці причепів після першої невдачі більше не зазнала поразок, тож посіла у підсумку друге місце. «Бронзу» здобула команда КДЦ. Традиційно чемпіони та призери турніру отримали відзнаки від профспілкового комітету – медалі, грамоти та матеріальне заохочення.

Голова профкому ПАТ «Кременчуцький колісний завод» Світлана Усенко впевнена, що ефективна праця заводчан значною мірою залежить саме від здорового дозвілля людей. «Колісний завод – це не тільки виробнича сфера, а й дружний колектив, де акцентується увага не лише на роботі. Постійно вирішуємо питання оздоровлення і літнього відпочинку, художнього дозвілля молоді, спорту, розвиваємо молодіжний рух, турбуємося про ветеранів підприємства, опікуємося материнством і дитинством та ін. Усім профком приділяє увагу. І футбольний турнір – підтвердження цьому», – зазначила Світлана Усенко.

коротко

ЛІТНІЙ БІАТЛОН

П'ЯТЬ МЕДАЛЕЙ ЧЕМПІОНАТУ ЄВРОПИ

В естонському місті Хаанья завершився чемпіонат Європи з літнього біатлону. Українська збірна привезла зі змагань п'ять нагород: дві золоті та три срібні медалі.

На найвищу сходинку п'єдесталу пошани зішлю Юлія Журавок, яка триумфувала у гонці переслідування, а також наша команда у змішаній естафеті у складі Світлани Крикунчук, Тетяни Трачук, Івана Моравсько-го та Ігора Гарбуза. У цьому ж виді програми

юніорська збірна, яку представили Ірина Беган, Юлія Журавок, Владислав Деркач і Олександр Дудков, стала срібною призеркою. Срібло континентальної першості здобули також Олександр Дудков та Юлія Журавок у змаганнях у спринті.

ПЛАВАННЯ

ВИЗНАЧИЛИСЯ ЧЕМПІОНИ УКРАЇНИ

Літній чемпіонат країни з плавання відбувся у Євпаторії. Стали відомими імена переможців національної першості.

На 200-метрові вільним стилем із результатом 1:52.79 переміг Ілля Тесленко (Харків). На дистанції 100 метрів батерфляем першими припливли Олексій Іванов (Северодонецьк, 54.16) і Любов Король (Запоріжжя, 1:01.24). На 100-метрові брасом звитягу здобули учасники чемпіонату світу в Барселоні Ігор Борисик (1:02.67) та Марія Лівер (1:08.62). На дистанції 1500 метрів вільним стилем «золото» завоював Михайло Романчук (Рівне, 15:36.14). На 100-метрові на спині серед чоловіків першим виявився киянин Олександр Васильєв (57.67), інфор-

мує офіційний сайт Міністерства молоді та спорту України. В естафеті 4x100 метрів вільним стилем серед чоловіків перемогу здобула команда з Дніпропетровської області (Іван Очеретко, Егор Литвенко, Владислав Ведерніков та Олександр Шульга), яка фінішувала за 3:26.95. А з-поміж дівчат першими були киянки Ірина Главник, Ольга Товстоган, Оксана Марчук та Маргарита Смирнова, які показали результат 3:54.88. Ірина Главник перемогла на 200-метрові вільним стилем (2:01.96) і на дистанції 100 метрів на спині (1:03.07).

ФЕХТУВАННЯ | УКРАЇНСЬКІ «МУШКЕТЕРИ» ПІДКОРИЛИ БУДАПЕШТ

З ПОВНИМ КОМПЛЕКТОМ НАГОРОД

З 5 по 12 серпня в угорській столиці відбувся чемпіонат світу з фехтування. У Будапешті Україну представляли всі найсильніші «мушкетери», окрім олімпійської чемпіонки з фехтування на шпазі Яни Шемякіної.

Володимир ПОЛЕТАЄВ
спеціально для «ПВ»

З планетарної першості українська збірна повертається з повним комплектом нагород – двома золотими та однією срібною і бронзовою нагородами.

«Бронзу» до скарбниці «синьо-жовтої» дружини поклав рапірист Ростислав Герцик. І для спортсмена, і для

української команди ця нагорода виявилася першою – вітчизняний рапірист уперше за останні 13 років посів одне з призових місць на світовій першості, адже раніше у цьому виді зброї наш співвітчизник піднімався на п'єдестал пошани світового форуму в 1999 році, коли Сергій Голубицький втретє поспіль став чемпіоном світу. А от чоловіча команда шпаяжистів у складі Богдана Нікішина, Анатолія Геря, Віталія

Медведева та Дмитра Карюченка у Будапешті вважали вперше в історії незалежної України здобула срібну нагороду планетарної першості. Українські мушкетери вперше зі суперниками з Ірану, у додатковий час вирвали перемогу в росіян, здолали опір чехів, на останніх секундах перемогли французів і лише у битві за «золото» поступилися господарям турніру. Ну а два «золота» чемпіонату – в активі наших дівчат. Спочатку олімпійська чемпіонка та володарка бронзової олімпійської нагороди, багаторазова чемпіонка Європи та призерка першостей світу й континенту Ольга Харлан підкорила чергову вершину,

здобувши перше у кар'єрі індивідуальне «золото» чемпіонату світу з фехтування. Завершила чемпіонат Україна командним «золотом» дівчат-шаблісток. У фіналі збірна команда у складі Ольги Харлан, Галини Пундик, Олени Вороніної та Аліни Комащук із рахунком 45:44 перемогли збірну Росії. У фіналі чемпіонатів світу українки зустрічаються з росіянками вже чотири роки поспіль, однак, попри численні перемоги над цією командою на етапах кубків світу й чемпіонатах Європи, здобути перемогу в «золотому матчі» світового форуму над північносхідними сусідками вдалося вперше.

ВЖИВАННЯ ЯЄЦЬ ЗАГОСТРЮЄ ХВОРОБУ СУДИН

Споживання яєчного жовтка майже так само небезпечно для пацієнтів з атеросклерозом, як і куріння. Такого висновку дійшли канадські науковці. Атеросклероз є хронічним захворюванням артерій, при якому бляшки і холестерин формують на внутрішній стінці артерій нарости. Як відомо, атеросклероз судин призводить до розвитку ішемічної хвороби серця.

У дослідженні взяв участь 1231 пацієнт клініки судинної профілактики. За допомогою УЗД у пацієнтів виміряли об'єм артеріальних бляшок. Усі учасники відповіли на запитання анкети щодо способу життя.

Встановлено, що куріння і вживання трьох і більше яєчних жовтків на тиждень загострюють перебіг атеросклерозу, оскільки сприяють збільшенню артеріальних бляшок.

КЛИЧКО ТРАВМУВАВ ПРАВУ РУКУ І НЕ ЗМОЖЕ ВИХОДИТИ У РИНГ ДО 2014 РОКУ

Боксер Віталій Кличко травмував кисть правої руки під час тренування та не зможе виходити у ринг до 2014 року. Відтак черговий поєдинок із Бермейном Стівнером він змушений пропустити, передає ТСН з посиланням на Інтерфакс-Україна. Крім того, Кличко заявив, що перебуває у формі та не збирається завершувати боксерську кар'єру. Але він неодмінно має пройти фізіотерапевтичні процедури, аби відновити руку.

Згідно з інформацією, опублікованою на офіційному Twitter WBC, передбачається, що Кличко зможе повернутися на ринг у 2014 році.

Нагадаємо, що брат Віталія Кличка – Володимир незабаром битиметься в Москві з Поветкіним. Він переконаний, що це буде найкращий бій у нинішній епоху і чимало російських і українських фанатів матимуть змогу спостерігати за ним.

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

16–21 серпня

16 80 років від дня народження Анатолія Тимофійовича Авдієвського (1933), українського хорового диригента, композитора, педагога

18 125 років від дня народження Івана Калениковича Українця (1888–1945), українського художника, майстра розпису на фарфору

80 років від дня народження Белли Андріївни Руденко (1933), української та російської співачки

19 Преображення Господнє (Яблучний Спас, або Другий Спас)

День пасічника

20 170 років від дня смерті Григорія Федоровича Квітки-Оснот'яненка (справж. – Квітка) (1778–1843), українського письменника, культурно-громадського діяча

21 125 років від дня народження Володимира Антоновича Гадзінського (1888–1932), українського письменника

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2013 РІК

Вартість передплати на 2013 рік не збільшилася і становить:

газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152), журналу «Бібліотека голови профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

ГОРОСКОП

19–25 серпня

ОВЕН
Прислухайтесь до порад колег. Будьте уважними під час підписання важливих документів, небдливості може призвести до втрат.

ТЕРЕЗИ
Наберіться терпіння, вирішуйте приватні справи. Уважно підписуйте документи.

ТЕЛЕЦЬ
Наведіть лад удома, час позбутися усього мотлоху. Що більше ви викинете, то більше невдовзі придбаєте.

СКОРПІОН
Уникайте фінансових ризиків. Спрямуйте свою енергію на вирішення побутових питань, насамперед займіться тим, що давно відкладала.

БЛИЗНЮКИ
Дотримуйтеся золоті середини у стосунках, аби не розчаруватися в людях. Приватні справи не варто виносити на загальне обговорення.

СТРІЛЕЦЬ
Не варто псувати стосунки з родичами через дрібні образи. Адже вам все одно зустрічатися й спілкуватися з ними.

РАК
Завершіть всі розпочаті справи, адже нагромадження нерозв'язаних проблем може спричинити депресію.

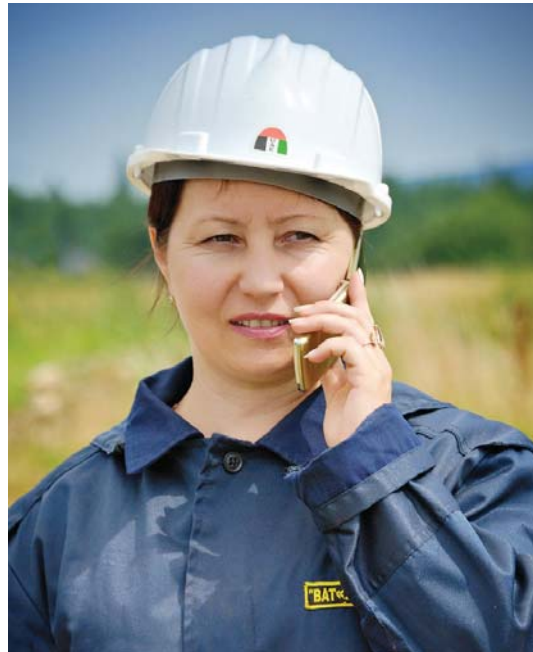
КОЗЕРІГ
Друзі завжди допоможуть у скрутну хвилину. Проте якщо не хочете зіпсувати стосунки – не позичайте у них грошей.

ЛЕВ
Перешкоди, що заважають рухатися вперед, ніколи не зникнуть перед тими, хто сумнівається. Не біється труднощів.

ВОДОЛІЙ
Стижнеться з незапланованими витратами. Тож настав час вирішити, на що насамперед слід витратити відкладені кошти.

ДІВА
Намагайтеся не ризикувати й не братися за складні справи. Ви дуже втомитесь, а особливих результатів навряд чи досягнете.

РИБИ
Не варто ділитися майбутніми планами з колегами. Оточуючі вкрай рідко щиро радіють успіхам інших.

Я і робота. Ми такі різні і все-таки ми разом!

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, вирийте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», майдан Незалежності, 2, м. Київ, 010142 або profvisti@ukr.net.

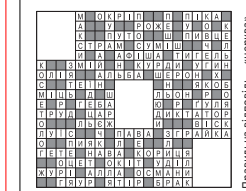
Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Наталію Мураченко з м. Ромни Сумської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 32.

ДО УВАГИ ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ!
Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

_____

Відповіді на сканворд, надрукований у № 32

A large crossword puzzle grid with various clues and answers. The grid is filled with letters and numbers. Clues include: '1. Це саме, що рай, тільки вогонь', '2. Усіх, хто правильно розгадав сканворд...', '3. Усіх, хто правильно розгадав сканворд...', '4. Усіх, хто правильно розгадав сканворд...', '5. Усіх, хто правильно розгадав сканворд...', '6. Усіх, хто правильно розгадав сканворд...', '7. Усіх, хто правильно розгадав сканворд...'. There are also small images of a stork and a woman's face.